Års- och hållbarhetsredovisning

2020

STOKAB

Innehåll

4	**VD har ordet**
8	**Stokabs hållbarhetsredovisning**
10	Ökad konkurrens och valfrihet
11	God affärsetik
12	Återvinna avfall och spill – Stokab
13	Återvinna avfall och spill – S:t Erik Kommunikation
14	Ständig riskminimering
15	Jämställdhet och mångfald
16	Ansvarsfulla leverantörer
18	**GRI-index**
23	**Revisorns yttrande**
24	**Förvaltningsberättelse**
26	**Koncernens resultaträkning**
27	**Koncernens balansräkning**
28	**Kassaflödesanalys koncernen**
29	**Moderbolagets resultaträkning**
30	**Moderbolagets balansräkning**
33	**Tilläggsupplysningar: Noter**
45	**Revisionsberättelse**
47	**Styrelse**
48	**Ledning**

Omslagsbilden visar en digital informationsskylt som bland annat visualiserar realtidsdata för luftkvaliteten på Hornsgatan. Digitala tjänster i gaturummet är möjligt genom uppkoppling till Stokabs fibernät. I VD-ordet kan du läsa mer om digitaliserings-möjligheter genom vår förtätning av nätet längs Hornsgatan.

OMSLAGSFOTOGRAF: PETER PHILLIPS

Stokab äger världens största öppna stadsnät av fiber

Vår fiberinfrastruktur trafikeras av våra kunders digitala utrustning och tjänster. Företag inom alla branscher, allt från internetoperatörer och datahallar till banker och fastighetsägare, hyr svartfiber av oss på lika villkor. Vårt svartfibernät byggs ut i samma takt som Stockholm växer. Med Stockholms stad som ägare säkerställer vi en digital infrastruktur för den som bor och arbetar i Stockholm på samma sätt som det finns infrastruktur för el, vatten och vägar.

Veronica Thunholm
VD Stokab

Fiberoptisk infrastruktur är en förutsättning för ett fungerande samhälle

Under 2020 har vår roll som samhällsviktig aktör blivit än tydligare. När Sverige i våras stod inför omställningen till distansarbete var det möjligt tack vare Stokabs och andras mångåriga arbete med att bygga ut samhällets digitala infrastruktur.

Vi ser tillbaka på ett mycket annorlunda år där vi alla har utmanats både privat och professionellt. Pandemin har visat vilken viktig roll Sveriges nationella fiberoptiska infrastruktur har för ett fungerande samhälle. Tack vare robusta och flexibla nät klarade Sverige av att snabbt ställa om för att arbeta, mötas och även undervisa på distans.

Ett väl utbyggt fibernät skapar fördelar

Stockholmsregionen har unikt goda förutsättningar när det gäller fiberoptisk infrastruktur. Stokabs väl utbyggda nät gav Stockholm fördelar när det handlade om att hantera nya krav och ändrade förutsättningar.

När Region Stockholm tog beslut om uppbyggnaden av ett externt sjukhus på Stockholmsmässan i Älvsjö kunde vi snabbt se till att det hade fiberanslutning. Vårt finmaskiga nät gjorde det enkelt att hitta rätt förbindelsevägar för en trygg och säker kommunikation.

Under våren förändrade vi delar av vårt avtalserbjudande för att ge våra kunder större möjlighet att hantera osäkerheterna i pandemins spår.

Stokab har alltid haft en stark krisberedskap – det är en del av vår roll som samhällsviktig aktör. Vi var tidiga med att aktivera vår krisledning och har under hela pandemin följt myndigheternas rekommendationer när det gäller distansarbete. Under året har vi ytterligare stärkt vår internkommunikation samtidigt som vi har utökat vårt sociala och psykosociala medarbetarstöd.

Möten med kunden i fokus

Året har rymt en rad tillfällen där vi mött många av våra kunder. I början av året berättade Stokab om den växande staden i Stockholmsrummet i Kulturhuset på Sergels torg. Här kunde besökarna lära sig mer om det fiberoptiska nätet. I samband med utställningen hölls även en serie föreläsningar med särskilt inbjudna.

Under en av vårens digitala konferenser, DCD Building the Edge, delades erfarenheterna från satsningen Stockholm Data Parks av Stokabs vice VD Thord Swedenhammar. Stockholm Data Parks är ett samarbete mellan Stockholm Exergi, Stockholms stad, Stokab och Ellevio som syftar till att göra Stockholm till ett centrum för hållbara datahallsetableringar.

I början av december deltog Stokab under evenemanget Business Arena Stockholm som även det genomfördes digitalt. Business Arena är en mötesplats för samhällsbyggnadssektorn som samlar allt från fastighetsägare till byggaktörer för att samverka i utvecklingen av Stockholm.

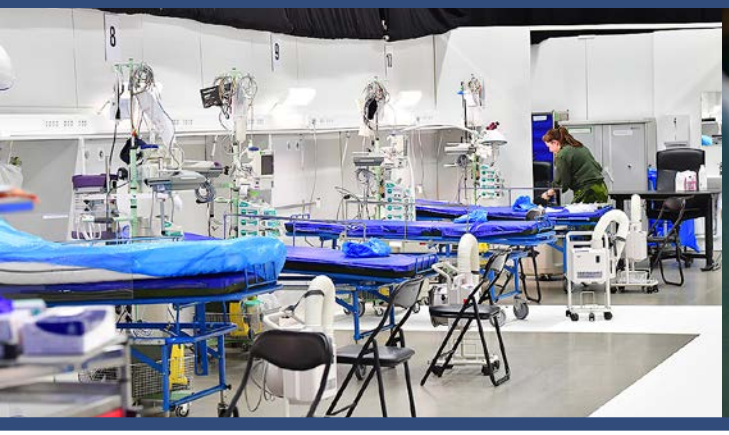

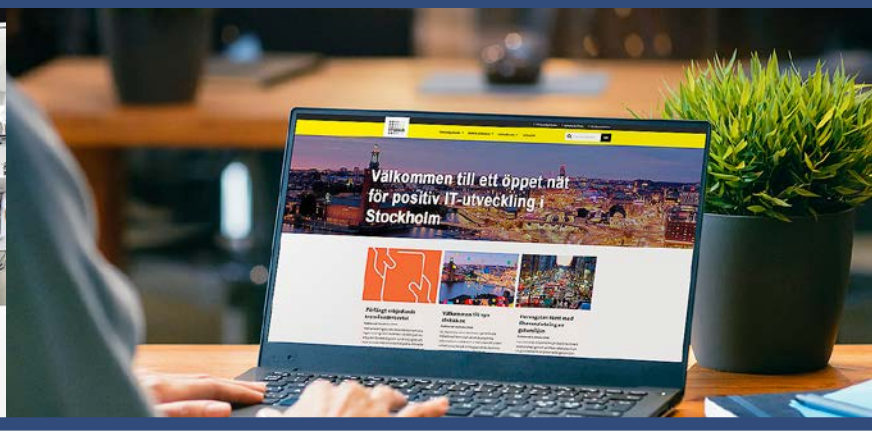

Starkare samverkan för att hantera det oväntade

Under det gångna året har hela telekombranschen tagit ett stort samhällsansvar. Som landets största stadsnät har Stokab sedan tidigare haft en naturlig plats i Nationella telesamverkansgruppen (NTSG). Det är PTS samarbetsforum för verksamheter som ingår i Sveriges kritiska infrastruktur för elektronisk kommunikation.

Samtidigt växer också en starkare regional samverkan fram mellan svenska stadsnät. Stadsnäten bedriver samhällsviktig verksamhet och genom branschorganisationen Svenska Stadsnätsföreningen drivs utvecklingsarbete av både krishantering och robusta nät.

Stokab har driftsäkerheten högt på agendan och effektiva processer för att avhjälpa driftstörningar. Men alla leverantörer med markförlagd fiber upplever ofrånkomligt avbrott och störningar på grund av yttre påverkan då och då. När det sker hos oss kan det leda till nationella störningar av internetförbindelser och kommunikation. Under året drabbades vi av två större driftstörningar som visar hur viktig det är för många av våra kunder att ha redundanta förbindelser och inte endast en fiberförbindelse för all kommunikation. Vi bidrar gärna till att se till att skapa lösningar där trafiken kan ledas längs flera skilda vägar för att minimera risken för avbrott. Infrastrukturen för detta finns i många fall redan på plats.

Fibernätet grunden för 5G

Under våren öppnade de största mobiloperatörerna i Sverige sina 5G-nät. Tillgång till nya frekvenser är en nödvändighet men också väl utbyggda fibernät är en nyckel för att förverkliga 5G. Förklaringen ligger i fysikens lagar – ju högre hastigheter och snabbare responstider desto kortare sträcka klarar kommunikationen att färdas trådlöst och desto snabbare behöver trafiken ned i det fasta fibernätet.

Ännu fler master än idag kommer att behöva fiberanslutning och tillsammans med mobiloperatörerna förtätar vi därför fibernätet ytterligare för att 5G-näten ska kunna byggas ut så snabbt och kostnadseffektivt som möjligt.

Kommunikation över 5G kommer att möjliggöra nya spännande innovationer. Tillsammans med olika edge-tillämpningar där dataprocesshanteringen sker mycket längre ut i näten, närmare användaren, kommer helt nya tjänster och applikationer att se dagens ljus. Här finns spännande tillämpningar inom det växande området Internet of things (IoT) såväl som inom 5G tillsammans med nya säkerhetssystem och trafiklösningar. Vi ser bland annat hur behovet av datahallar i miniformat, som erbjuder beräkningskraft och lagring för extra krävande tillämpningar, kommer att växa.

Längs med Hornsgatan utvecklar Stokab tillsammans med Stockholms stad en testbädd för innovativa lösningar kring smart trafikstyrning och nya digitala tjänster i gaturummet.

Förbättrad kommunikation och tillgänglighet gentemot våra kunder

Konsolideringar på bredbandsmarknaden bedöms fortsätta under kommande år. Trots det så ser vi ingen minskning i antalet kunder eftersom Stockholm fortsätter att locka innovativa idéer och företag. Här syns tydligt vilka fördelar som Stokabs affärsmodell ger regionen.

Under året har vi gjort en rad förbättringar för att ytterligare förenkla för både befintliga och nya kunder. Tydligast i form av en ny webbplats som bättre beskriver vår verksamhet, produkter och tjänster för våra besökare. Dessutom har vi stärkt informationen på

Fibernätet redo för kvantkommunikation

Morgondagens internet blir helt avlyssningssäkert tack vare utvecklingen av det som kallas kvantkommunikation. Här skickas informationen med hjälp av enskilda ljuspartiklar eller fotoner. Ännu är tekniken i sin linda men själva överföringen av information har redan testats i den del av Stokabs fibernät som knyter samman Ericsson i Kista med Albanova universitetscentrum i centrala Stockholm.

Genom ett samarbete mellan bland andra KTH och Ericsson utvecklas nya detektorer och instrument som ska hjälpa samhället ta nästa stora tekniksprång – och det i vårt befintliga fiberoptiska nät.

Smartare styrning av trafiken minskar köerna

Under 2021 tas Hornsgatan i bruk som en testbädd för smarta digitala trafiklösningar. Här ska ett system för dynamisk trafikstyrning testas av staden i större skala för att öka framkomligheten i rusningstrafiken. Lösningen bygger på att sensorer mäter trafikströmmarna i realtid för att sedan styra trafiksignalerna och minska köerna i staden, särskilt för stadens bussar.

Redan under år 2020 har Stokab lagt grunden för försöken genom att förstärka det fiberoptiska nätet längs med Hornsgatan. Målet är att använda digitaliseringens möjligheter för att ytterligare utveckla Stockholm som en innovativ och smart stad.

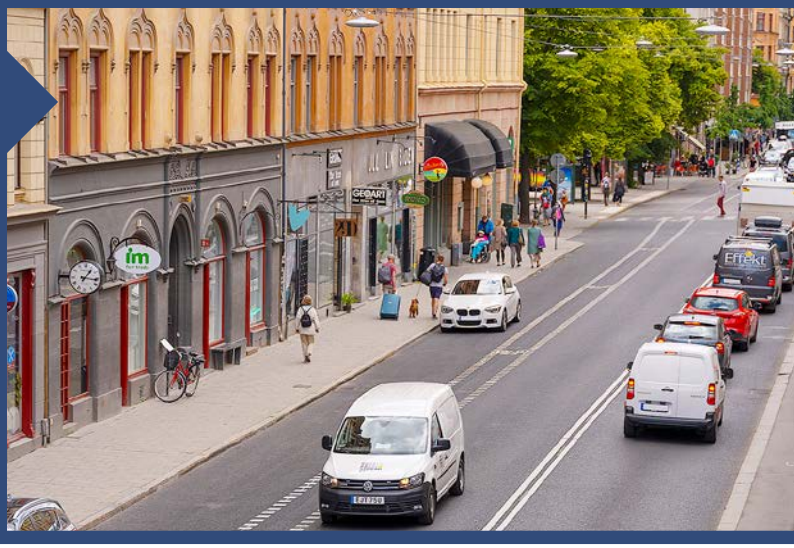

engelska eftersom vi möter allt fler utländska företag som vill etablera sig i Stockholm.

Under 2021 kommer vi även att publicera en visualisering av hela vårt nät på webbplatsen. Här kommer det bli enklare att se var man kan hyra en fiberanslutning, men också hur väl täckt Stockholmsregionen är av Stokabs fiberoptiska nät.

Vi har även inlett arbetet med att utveckla en ny kundportal samtidigt som vi arbetat vidare med vårt automatiserade kundgränssnitt. Genom att integrera kundernas system med vårt blir det smidigare för våra kunder att göra beställningar och vi skapar därmed en ännu snabbare och effektivare hantering.

Digitala möten gav ett större genomslag

Pandemin tvingade hela samhället att ta ett rejält kliv när det gäller ett mer digitalt arbetssätt. Vid flytten till nya kontoret 2019 planerade Stokab för ökade möjligheter till distansarbete och redan under våren 2020 fick pandemin oss att jobba på distans i stor skala.

Under ett flertal år har vi bjudit in fastighetsägare som omfattas av våra kommunikationsnoder för att berätta mer om fördelarna med att ha ett fibernät i sin fastighet. Under året ersatte vi dessa fysiska kvällsmöten med digitala träffar vilket gav ett mycket större genomslag. Flera upplevde det lättare att delta när de slapp resa och kunde ta del av kunskaperna oavsett var de befann sig.

Resultatet var att fler fick en insikt i hur bredbandsmarknaden fungerar och vilka möjligheter fibernätet ger.

Miljöfokus bidrar till en hållbar utveckling

Hållbarhet har alltid varit en central del i Stokabs verksamhet. Under året har vi ökat vår återvinning och återanvändning av material i verksamheten. Ett stort antal enheter och komponenter har kunnat återanvändas vilket inneburit mindre avfallshantering och negativ miljöpåverkan.

Under 2020 har vi kartlagt var i verksamheten vår påverkan på mänskliga rättigheter är som störst och dragit upp riktlinjer för det fortsatta arbetet. Bland annat påbörjas under kommande år ett systematiskt kontroll- och uppföljningsarbete av socialt ansvarstagande i vårt leverantörs- och entreprenörsled. Vi hoppas att detta ska bidra till en mer långsiktigt hållbar marknad och i förlängningen en starkare bransch.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla anställda, konsulter, entreprenörer och leverantörer för extraordinära insatser under året. Vi har upprätthållit verksamheten och hanterat pandemins prövningar – tillsammans.

Veronica Thunholm
VD Stokab

Fler nyckeldepåer förenklar

Stokab har öppnat ännu en nyckeldepå för tekniker som behöver fysisk tillgång till olika platser i nätet. Den nya nyckeldepån finns placerad i Kista och kompletterar den befintliga vid huvudkontoret på Pastellvägen vid Globen. Med en depå i norrort och en i söderort kan både restid och miljöbelastning minska för alla tekniker som arbetar i nätet. Dessutom har en ny sms-tjänst lanserats som guidar varje tekniker rätt samtidigt som den visar om rätt nyckel finns på plats.

Efter årsskiftet lanseras också en digital utbildning med målet att göra arbetet i alla nodutrymmen säkrare och mer effektivt.

1,9 **miljoner fiberkilometer**
är Stokabs fibernät i Stockholmsregionen och det motsvarar

47 **varv runt jorden**

9 743 **kabelkilometer**
är Stokabs nät, dvs lika långt som fågelvägen mellan Stockholm och Newcastle i Sydafrika.

Orderingång, mkr

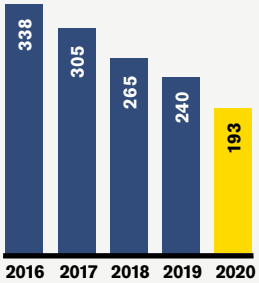

814
miljoner kronor nettoomsättning 2020 (810).

22 900
anslutningspunkter i Stokabs fibernät i Stockholmsregionen.

2 603
nya förbindelser levererades under 2020 (2 614).

Siffror inom parentes avser 2019.

Stärkt klimatarbete genom återanvändning

På Stokabs materiallager i Älvsjö finns sedan 2019 ett system för återanvändning av enheter och komponenter för att stärka en mer hållbar resurshantering.

Under 2020 har ett stort antal komponenter återanvänts vilket inneburit mindre avfallshantering och därmed mindre risk för negativt klimatavtryck. Det är helt i linje med Stockholms stads ambitiösa miljö- och klimatmål, en fossilfri organisation år 2030 och ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.

S:t Erik Kommunikation säkrar stadens kommunikationsnät

Under pandemin har Stokabs dotterbolag S:t Erik Kommunikation, som ansvarar för Stockholms stads interna datakommunikationsnät, möjliggjort för stadens medarbetare att distansarbeta.

S:t Erik Kommunikation ansluter samtliga verksamheter inom staden och har under hela pandemin följt och säkrat internetkapaciteten för stadens verksamheter.

Vi bidrar till ett hållbart Stockholm

Möjlighet till digital kommunikation är en avgörande faktor för att skapa utveckling och välstånd i ett hållbart samhälle. Vi menar att den väl utbyggda fiberinfrastrukturen, som finns i alla delar av Stockholm, ligger till grund för en positiv och hållbar utveckling av de sociala, ekonomiska och miljömässiga förhållandena i regionen.

Kontinuerligt hållbarhetsarbete

Hållbarhet är en central del i Stokabs verksamhet vilket innebär ett kontinuerligt förbättringsarbete inom områden såsom miljö, sociala förhållanden, mänskliga rättigheter och god affärsetik. Genom den indirekta positiva ekonomiska påverkan som bolaget har säkerställs även ett hållbart och innovativt Stockholm.

Vårt hållbarhetsarbete tydliggörs dels genom denna års- och hållbarhetsredovisning och dels i Stokabs miljö- och klimathandlingsplan där vi kontinuerligt redovisar bolagets samlade miljö- och klimatarbete med förutsättningar, mål och aktiviteter.

Fossilfri organisation 2030

Genom ett aktivt arbete bidrar Stokab till Stockholms stads mål – en fossilfri organisation 2030. Innovativa lösningar, såsom energieffektiv teknik, tillvaratagande av spillvärme från noder och knutpunkter samt ökad återanvändning av material i vårt nät, är några åtgärder som genomförts.

Under 2020 har vi, genom att nyttja digitaliseringen under rådande pandemi, ersatt transporter med digitala möten, hemarbete och utveckling av nya arbetssätt vilka i förlängningen kan leda till en mer bestående positiv effekt på klimatet.

Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling.

Stockholms stad har beslutat att Agenda 2030 ska ligga till grund för stadens hållbara utveckling och att staden ska vara ledande i genomförandet av de 17 globala hållbarhetsmålen med delmål. Att arbeta aktivt med att leva upp till de mänskliga rättigheterna är en självklarhet för Stockholms stad och en del i att uppnå de globala mål som ställs i Agenda 2030.

Agendan är global, men också ett stöd för stadens verksamheter att utveckla hållbarhetsarbetet på lokal nivå. Stokabs arbete med att integrera de globala hållbarhetsmålen och delmålen i utvalda fokusområden har fortsatt under året.

Väsentlighetsanalys

De områden som Stokab valt att fokusera på togs fram under 2016 genom en väsentlighetsanalys, baserad på en enkät som besvarades av våra intressenter. Dessa var; operatörer och tjänsteleverantörer, statliga myndigheter och branschorganisationer, verksamheter inom Stockholms stad, aktörer vid exploatering av nya bostadsområden, större företag och företag med behov av egen infrastruktur samt leverantörer och entreprenörer.

Stokab har under 2020 påbörjat arbetet med mänskliga rättigheter och dragit upp riktlinjer för fortsatt arbete. Det har resulterat i ett nytt fokusområde: Ansvarsfulla leverantörer.

Under 2021 kommer dialogen med våra intressenter fortsätta. Detta för att säkerställa att de fokusområden vi idag arbetar med är samstämmiga med de förväntningar som finns på oss som en operatörsneutral leverantör av fiberinfrastruktur.

Styrning och uppföljning

Stokab redovisar sitt hållbarhetsarbete i enlighet med de krav som ställs i årsredovisningslagen och i rapporteringsriktlinjerna för Global Reporting Initiative (GRI) Standards, nivå core. Tillsammans med dessa ska även de styrande dokument, som koncernen fastställt för varje område, tas i beaktande.

Det interna kontrollarbetet på bolaget sker genom COSO-ramverket (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). Där identifieras de aktiviteter som är viktigast för att möjliggöra en effektiv hantering av de eventuella risker och felaktigheter som skulle kunna hindra att koncernen uppnår de mål som är satta för respektive fokusområde. Internkontrollarbetet dokumenteras, följs upp kontinuerligt och rapporteras till företagsledningen två gånger per år.

Stokabs hållbarhetskedja

Tabellen nedan omfattar hela vår verksamhets samtliga delar i hållbarhetskedjan, från utvinning av råmaterial, tillverkning av fiberkablar till avfalls- och återvinningshantering. I tabellen tydliggörs var i kedjan vår möjlighet till påverkan finns för vår kärnprodukt – uthyrning av fiber – och på vilket sätt vår påverkan sker.

			Kunder – kravställer/beställer/felanmäler			
	1. Produktionsled		2. Stokabs verksamhet			3. Efterhantering
	Utvinning/råmaterial	**Tillverkning**	**Nätutbyggnad**	**Leverans**	**Drift**	**Efterhantering**
Material/ aktivitet	Fiber (glasmassa) Övrig utrustning Plast (fiber, kablar, övrigt material)	Fiberkablar Patchkablar ODF Kanalisationsrör Brunnar Nodutrymmen Skåp Batterier	Planering av utbyggnad Lagerhållning Genomförande	Beställning Planering Installation	Övervakning Felanmälan Felavhjälpning Planering Löpande underhåll	Återanvändning Återvinning Destruktion Avfall
Stokabs hantering		Val av leverantörer, avtal, villkor, val av produkter, löpande kontroller, uppföljning och kravställan	Upphandling, inköp, val av entreprenörer och leverantörer, avtal, villkor, val av produkter, löpande kontroller och uppföljning			Val av leverantörer, avtal, villkor, löpande kontroller och uppföljning
Avtalspart		Leverantörer	Entreprenörer/ leverantörer	Entreprenörer	Entreprenörer	Leverantörer
Påverkan	Ingen	Hög	Hög	Hög	Hög	Viss

I alla led i kedjan används transporter. Stokab strävar efter att alltid använda sig av så miljövänliga transporter som möjligt och uppmanar samarbetspartners att göra detsamma.

Stokabs fokusområden

Ökad konkurrens och valfrihet
Stokabs konkurrensneutrala fiberinfrastruktur bidrar till ökad konkurrens, mångfald och valfrihet. Detta ger förutsättningar för ett hållbart Stockholm genom att skapa god ekonomisk utveckling i Stockholmsregionen.
Läs mer på sidan 10.

God affärsetik
Stokabs verksamhet ska präglas av god affärsetik och fortsätta hållas korruptionsfri.
Läs mer på sidan 11.

Återvinna avfall och spill
Användningen av material inom Stokabkoncernen, samt av upphandlade partners, ska ske så resurseffektivt som möjligt.
Läs mer på sidan 12–13.

Ständig riskminimering
Stokab ska sträva efter att minimera de risker som kan uppkomma i samband med att fibernätet byggs ut.
Läs mer på sidan 14.

Jämställdhet och mångfald
Genom att vara ett föredöme inom mångfald och jämställdhetsområdet kan Stokab påverka IT-branschen i positiv riktning.
Läs mer på sidan 15.

Ansvarsfulla leverantörer
Inget i Stokabs verksamhet ska orsaka, bidra eller kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter.
Läs mer på sidan 16.

GRI: 203-2

Stokabs svartfibernät har under lång tid utgjort en väsentlig grundläggande infrastruktur för digitala tjänster och innovationer på ett sätt som har främjat såväl en hållbar utveckling som tillväxt och konkurrens i huvudstadsregionen.
Thord Swedenhammar
Vice VD

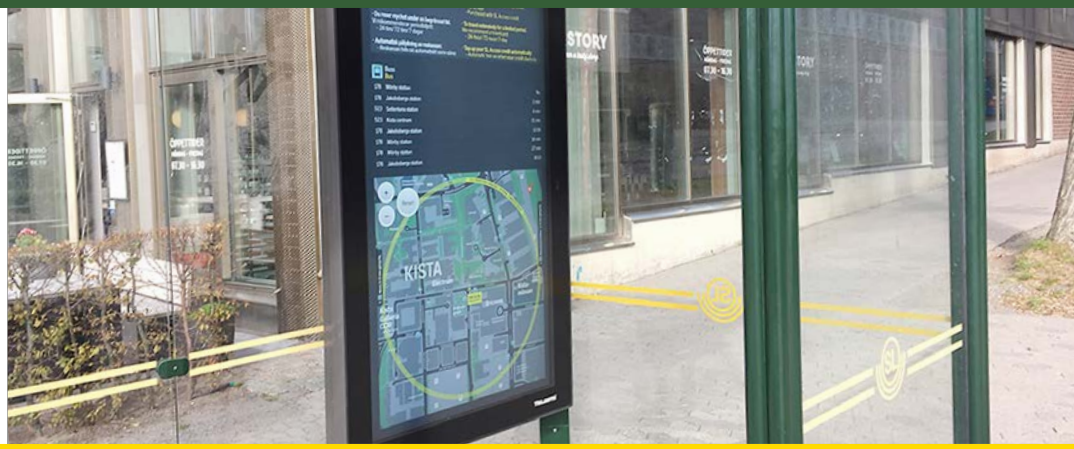

Ökad konkurrens och valfrihet

Stockholms stads syfte med Stokab är att bolaget ska bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen och företagsetableringar i Stockholmsregionen. Den konkurrensneutrala fiberinfrastruktur som Stokab erbjuder till alla kunder på likvärdiga villkor (Stokabmodellen), ökar konkurrens, mångfald och valfrihet av en mängd digitala tjänster. Genom det bidrar bolagets indirekta positiva ekonomiska påverkan till ett hållbart och innovativt Stockholm.

Då Stokab ägs av Stockholms stad och verkar i Stockholm är den ekonomiska påverkan störst i Stockholmsregionen men även övriga landet gynnas av Stockholms utveckling.

Smart stad = hållbar stad

DELMÅL 9.1

En smart stad är en hållbar stad, som utnyttjar digitalisering och ny teknik för att göra livet bättre för invånarna, besökarna och näringslivet[1]. Stokab ser samarbete och delaktighet i olika former som en förutsättning för att bidra till arbetet att förverkliga Stockholm som världens smartaste stad.

Ett exempel är att vi under 2020 fortsatt att delta i stadens utvecklingsprojekt inom Smart stad och levererat den fiberinfrastruktur som krävs för utveckling av digitala lösningar som testats i testbädden Urban ICT Arena[2]. Vårt deltagande i projektet har inneburit att vi dragit lärdom kring och fortsatt utveckla vårt byggsätt samt produktpaketering av svartfiber i gaturummet. Genom det är organisationen bättre förberedd för framtidens efterfrågan på dessa produkter, vilket kommer krävas för att möta utvecklingen av nya tjänster för den Smarta staden.

Dessutom har vi påbörjat, och i vissa fall genomfört och följt upp, ett antal pilotprojekt kopplade till Stockholms stads strategi för Smart stad. Stokab skapar, med fiberutbyggnaden till gatumiljön, de platser som krävs för att stadens verksamheter ska nå målen i strategin och därmed kunna nyttja nya tekniska lösningar som bidrar till en hållbar stad. Stokab deltar, tillsammans med andra förvaltningar och bolag, även i arbetet med innovationszoner kopplade till Smart stad.

Studier och rapporter

För att säkerställa att verksamheten lever upp till syftet att bidra till förutsättningar för ökad konkurrens och valfrihet beställer Stokab ett antal studier och rapporter*. De belyser bland annat de positiva effekter Stokabmodellen har för invånare, företag och samhället, i dag och i framtiden. Studierna visar även att tillgång till en operatörsneutral fiberinfrastruktur skapar ökad tjänstekonkurrens och möjligheter att möta framtida behov inom 5G, IoT och Smart City.

Under 2020 har Stokab låtit ta fram en rapport som belyser vilken roll fri tillgång till svartfiberinfrastruktur spelar för att nå målen i EU-kommissionens initiativ European Green Deal. Rapporten visar bland annat på vikten av fiberinfrastruktur för smarta digitala lösningar för en hållbar utveckling och kommer att publiceras i början av 2021.

Stokab kommer under 2021 fortsätta sprida slutsatser, gjorda av även tidigare framtagna studier och rapporter, angående den positiva påverkan en konkurrensneutral svartfiberleverantör har på konkurrens och hållbarhet.

Regulatoriska ramverket för telekomsektorn

DELMÅL 11.A

EU-kommissionen fattade 2018 beslut om att reformera det regulatoriska ramverket för telekomsektorn, med avsikt att skapa en digital inre marknad (Digital Single Market, DSM). Detta med avsikt att främja investeringar och innovation i ny och bättre infrastruktur och samtidigt tillgodose behovet av att upprätthålla konkurrensen. Den nya kodexen beräknas träda i kraft i Sverige under 2021 i form av en ny Lag för Elektroniska Kommunikationer (LEK). Under året kommer Stokab följa och analysera den slutgiltiga implementeringen av den europeiska kodexen samt regleringen av telekommarknaden avseende svartfibernät.

*** Studier och rapporter** Läs alla rapporter på stokab.se/kunskapsbank

1) https://smartstad.stockholm/vad-ar-en-smart-stad-2/
2) En öppen testbädd och samverkansarena i Kista där digitaliseringens möjligheter kan utvecklas, testas och visas upp i en urban miljö

Styrande dokument

- Europeisk kodex för elektronisk kommunikation
- Lagen om elektronisk kommunikation (LEK)
- Stockholms stads ägardirektiv
- Stokabs Verksamhetsplan 2020

97% **Av Stockholms hushåll har tillgång till bredband via Fiber eller Fiber-LAN.**
PTS mars 2020

GRI: 205-2

Det ska aldrig finnas några misstankar om korruption. Vårt mål är att ingen korruption ska finnas i verksamheten."
Hans Förnestig
Ekonomichef

God affärsetik

Stokabs affärsrelationer med kunder, leverantörer och samarbetspartners präglas av god affärsetik. Genom att agera på ett professionellt och likvärdigt sätt upprätthålls förtroendet för att Stokab alltid motsvarar de krav som kan ställas på bolaget.

Riskbedömning

Stokab har identifierat vid vilka situationer eventuell risk för korruption kan uppstå i affärsverksamheten. Det kan till exempel vara att en extern part utövar någon form av påverkan för att få en fördel före andra leverantörer, entreprenörer eller kunder.

Ett flertal medarbetare inom organisationen hanterar beslut där risk för extern påverkan kan förekomma. Det kan vara i samband med olika avtalssituationer såsom upphandlingar, vid tecknande av kundavtal samt avrop eller beställning av ingångna avtal.

Stöd i arbetet

DELMÅL 16:5

För att stödja och säkerställa att anställda agerar korrekt i relation med samarbetspartners finns Attest- och delegationsordning samt tillämpningsanvisningar för upphandling och inköp framtagna. Där framgår det hur uppdelningen av ansvar, så kallat segregation of duties, hanteras på Stokab. Uppdelning av ansvar innebär att en person inte ska kunna ansvara för samtliga beslut vid affärsuppgörelser, upphandlingar eller avrop av varor och tjänster.

Stockholms stads; "Riktlinjer om mutor och representation", är ett ytterligare stöd som vägleder medarbetarna i det dagliga arbetet. Dessa riktlinjer har utformats utifrån förhållningssättet att alla som arbetar inom Stockholms stad utför sitt arbete med omdöme och följer gällande lagar och regler.

Visselblåsarfunktion

En visselblåsarfunktion upphandlades och implementerades under 2019. Syftet med funktionen är att underlätta för anställda och konsulter att anonymt, till en extern funktion, kunna rapportera om misstänkta ekonomiska oegentligheter. Funktionen har varit tillgänglig under 2020 och inga oegentligheter har inrapporterats under året.

Utbildning i korruptionsfrågor

Utbildning i antikorruption för alla medarbetare kan minska risken att bli utsatt för påverkan samt ge kunskap hur man ska agera vid de fall det eventuellt uppstår. Den utbildning som startades under 2018 har fortsatt kontinuerligt vilket innebär att alla anställda och konsulter har en grundläggande utbildning i korruptionsfrågor.

För att nyanställda och nya konsulter omgående vid sin anställning ska få kunskap om Stokabs arbete kring god affärsetik och visselblåsarfunktionen har ett webbaserat utbildningsverktyg upphandlats under 2020 vilket kommer ingå i introduktionsprogrammet.

En ytterligare utbildningsomgång, med fördjupad kunskap angående mutor och korruption samt ytterligare information kring visselblåsarfunktionen, påbörjades under 2020 för alla medarbetare och konsulter och kommer slutföras under 2021.

Stokabs styrelse fick utbildning i antikorruption genom Stockholms Stadshus AB år 2019.

Kontinuerligt arbete 2021

Att arbeta med god etik i våra affärer är en kontinuerlig process. Under 2021 kommer därför en aktivitetsplan utarbetas för hur frågor kring mutor och korruption ska hållas aktuella i hela organisationen i perioden mellan de planerade utbildningstillfällena.

Styrande dokument

- Stockholms stads Riktlinjer om mutor och representation
- Stokabs Attest- och delegationsordning
- Stokabs tillämpningsanvisningar för upphandling och inköp
- Stockholms stads program för inköp 2020-2023
- Stockholms stads Antidiskrimineringsklausul

Inkomna rapporter angående ekonomiska oegentligheter

Under 2020 har ingen rapport inkommit.

GRI: 306-2B
och 306-2

Jag är stolt över arbetet vid vårt lager där ett nytt arbetssätt implementerats för återanvändning av material där vi, gemensamt med våra entreprenörer, aktivt och konkret bidrar till ett hållbart samhälle."
Jessica Brun
Produktionschef

Återvinna avfall och spill

Som beställarorganisation samarbetar Stokabkoncernen med upphandlade entreprenörer och leverantörer i utbyggnad och drift av nätet. Den största möjligheten till påverkan är att se till att vi optimerar användningen av material och utrustning i utbyggnaden. Då hanteringen av detta fokusområde skiljer sig åt inom koncernen redovisas området för respektive bolag i koncernen.

Stokab

I samband med ramavtalsupphandlingar ställer vi krav på våra entreprenörers avfallshantering. Miljö- och avfallsplaner ska upprättas vid större projekt för att minska risken att miljön skadas vid våra projekt. I vissa projekt, till exempel vid vattenverksamhet, där risk för påverkan av den biologiska mångfalden kan ske, ska en miljökonsekvensbeskrivning göras.

Kontinuerlig dialog

DELMÅL 12·4

Avfallshanteringen följs upp vid byggmöten, besiktningar eller kontroller inför och efter genomförda arbeten. Stokabs entreprenörer ska följa de gällande miljökrav som finns för att minimera negativ påverkan på miljön.

Masshantering

Under 2020 fortsatte Stokab, tillsammans med upphandlade entreprenörer, framtagande av en plan för hur schaktmassor ska hanteras inom respektive anläggningsprojekt. Då masshantering är en viktig del för att Stockholms stad ska uppnå målet "ett resurssmart Stockholm" i Miljöprogrammet 2020-2023, kommer arbetet med masshantering ytterligare synkroniseras med stadens krav under 2021.

De massor som uppkommer i samband med våra anläggningsarbeten ska alltid hanteras på ett regelrätt, resurseffektivt och miljövänligt sätt.

Ökad återanvändning

DELMÅL 12·5

Stokabs nät byggs av olika enheter och komponenter, till exempel betongbrunnar, plaströr, kablar och installationsmaterial vilka inte klassas som miljöfarligt material. Ett arbete för att minska mängden avfall som tidigare gått till förbränning har genomförts under 2020.

Den materialutredning som gjordes under 2019 har lett till att ett stort antal enheter och komponenter har kunnat återanvändas. Det har inneburit mindre avfallshantering och därmed mindre risk för negativt klimatavtryck. I årets redovisning kan vi för första gången rapportera mängden återanvända enheter, till exempel skarvboxar.

Då nätets kvalitét är av största vikt för samhället, är processen för granskning av enheterna viktig innan de kan återgå i verksamheten. För de enheter och komponenter som inte kan återanvändas har rutiner tagits fram för återvinning, det vill säga att innehållet sorteras och blir råvara till nya produkter.

Uppföljning

DELMÅL 12·2

Det material som går till förbränning lämnas in i containrar på Stokabs materiallager. Därefter transporteras avfallet för kontroll och mätning av upphandlad leverantör. Från och med 2021 kommer tertialrapportering införas för att identifiera om någon förändring i avfallshanteringen sker.

På materiallagret har Stokab, sedan 2019, samlat in metall- och elavfall för återvinning där elavfallet är ett nytt nyckeltal för 2020. Under 2021 kommer en undersökning göras över vad som går att mäta gällande avfall kopplat till Stokabs kontorsverksamhet. Den mätning av matavfallsåtervinning på kontoret, som skulle ske under 2020 har inte skett då bemanningen varit minimal under pågående covid-19-pandemi.

Styrande dokument

- Stockholm stads Miljöprogram 2020–2023 med bilagor
- Stokabs Miljöhandlingsplan 2020
- Stokabs Miljöpolicy
- Miljökrav vid upphandlingar av Entreprenader
- Stokabs Hållbarhetsredovisning
- Avfallsplan för Stockholm 2017-2020

Återanvända enheter

	2020
Väggskåp	23 st
Skarvboxar	33 st
Termineringsboxar	17 st

Förändringstakten inom stadens verksamheter mot en ökad digitalisering styr mängden utrustning som används och så småningom utrangeras. Ett mer utbyggt nät möjliggör för verksamheterna att effektivisera och digitalisera än mer, vilket har positiva effekter för miljön totalt sett."
Örjan Jansson,
Enhetschef Drift & Teknik

S:t Erik Kommunikation

S:t Erik Kommunikations uppdrag är att upphandla, administrera och utveckla stadens interna datakommunikationsnät till vilket stadens samtliga verksamheter är anslutna. Merparten av avfall och spill som hanteras av S:t Erik Kommunikation kommer från förbrukad datakommunikationsutrustning inom dessa verksamheter.

Stadens förändring styr

Förändringstakten inom Stockholms stads verksamheter mot en ökad digitalisering medför att mängden datakommunikationsutrustning som används i nätet ökar. S:t Erik Kommunikation hanterar, tillsammans med upphandlad driftpartner, livscykelhanteringen av datakommunikationsutrustning för Stockholms stad, både när det gäller verksamhetsplacerad utrustning och utrustning för de gemensamma delarna av datakommunikationsnätet, corenätet.

S:t Erik kommunikation arbetar tätt tillsammans med stadens verksamheter när datakommunikationslösningar ska utformas för dem. I dialog med verksamheten tas en optimal lösning fram avseende kostnad, funktion, nytta och behov. Genom att nyttja befintlig nätinfrastruktur säkerställer staden att på bästa sätt använda tidigare investeringar och därmed minska mängden inköp av utrustning.

Återvinning och återanvändning

Elektronikprodukter innehåller ämnen och material som kan ha negativ miljöpåverkan om de inte omhändertas på rätt sätt efter att produkten tjänat ut. Materialen i utrustningen kan ofta återvinnas och på så sätt minska belastningen på miljön.

Samtliga elektronikprodukter som används i stadens nät, både de som hyrs och köps, levereras av S:t Erik Kommunikations upphandlade driftpartner som också är den som ansvarar för återvinningen av produkterna. För de fall där så är möjligt kommer driftpartnern, via sina kanaler, att vidareförsälja begagnad utrustning för återanvändning hos andra slutanvändare, för att så långt som möjligt tillvarata utrustningens livslängd.

Utrustning som ägs av S:t Erik Kommunikation återanvänds i största möjliga mån. Efter att utrustningen inte längre används i stadens interna nät, säljs den i många fall vidare till tredje part som återförsäljer den till andra verksamheter. Utrustning som inte kan återanvändas ytterligare hanteras i linje med legala krav av specialiserade underleverantörer för återvinning.

Uppföljning genom styrande dokument

I avtalet med upphandlad driftpartner har en komplettering gjorts med punkten "Avfallshantering" för att förtydliga driftpartnerns ansvar kring miljövänlig hantering av återvinning och avfall. I avtalet specificeras krav och rutiner för anskaffning och återvinning av uttjänta elektronikprodukter. För att säkerställa att den förbrukade elektroniska utrustningen ska ha så liten negativ påverkan på miljön som möjligt, finns ett antal styrande dokument.

Då återvinningen helt sköts av vår driftpartner bedriver S:t Erik Kommunikation miljöarbetet genom kontroll av att kraven i dessa dokument följs.

Miljödeklarationer

Under 2020 skedde en uppföljning, via driftpartnern, att samtliga hårdvaruleverantörer lämnat in en miljödeklaration för alla produkter som de levererar.

I det nya driftavtalet från 2019 kravställs att en miljörapport ska lämnas in där leverantören visar hur de uppfyller de fyra miljömål som står i S:t Erik Kommunikations miljöpolicy. Denna rapport följs upp årligen av S:t Erik Kommunikation.

Styrande dokument

- Stockholms stads Miljöprogram 2020–2023
- S:t Erik Kommunikations Miljöpolicy
- S:t Erik Kommunikations Miljöhandlingsplan
- Grön IT-strategi för Stockholms stad

Antal återanvända utrustningar

GRI: 416-2

Samtliga arbeten som Stokab utför ska förknippas med vårt fokus på säkerhet och riskhantering."
Jessica Brun
Produktionschef

Ständig riskminimering

I arbetet med att bygga, hyra ut och underhålla ett neutralt och säkert fibernät kan risker eller riskmoment uppstå som behöver hanteras för att förhindra att människor kommer till skada. Stokabs mål är att alltid minimera riskerna i samband med förläggningsarbeten där Stokab är byggherre.

Stokab är en beställarorganisation som upphandlar och gör avrop mot upphandlade samarbetspartners. Som beställare är det av stor vikt att vara medveten om sitt ansvar och hantera de risker som har uppkommit eller kan komma att uppkomma under arbetets gång. En del arbetsmoment, till exempel tunga lyft av betongbrunnar kan innebära en fara för de som utför arbetet. Även tredje part, det vill säga personer som befinner sig i närheten av de anläggningsarbeten som utförs, behöver skyddas genom korrekta avstängningar av arbetsområdet.

Tydliga lagar och regler

DELMÅL 8·8

Alla upphandlade entreprenörer ska följa de lagar, regler och specifika föreskrifter från Arbetsmiljöverket som finns för de arbeten som utförs i vårt nät. Bland annat ska de analysera vilka risker som kan inträffa vid varje enskilt projekt enligt AFS 1999:3* samt dokumentera dessa i en arbetsmiljöplan med riskanalys. Stokab ansvarar för att följa upp att detta görs och vid vissa projektstarter även lämnas in. Som uppdragsgivare har Stokab, tillsammans med entreprenörerna, ett delat ansvar kring arbetsmiljöfrågor.

Kunskap är A och O

Alla som arbetar med förläggningsarbeten i vårt fibernät ska vara informerade, utbildade samt ha god förståelse och kunskap om hur man minimerar eller helst undviker risker. Stokab ställer krav på att samtliga upphandlade entreprenörer, som är ansvariga för förläggningsarbeten i vårt fibernät, ska vara utbildade i BAS-P och BAS-U samt kring risker och riskhantering.

Genom god kunskap om hur man hanterar möjliga eller uppkomna riskmoment, minskar risken för att de som arbetar i och med nätet, eller andra, kommer till skada. Utbildning krävs även för de personer som är ansvariga på Stokab för de arbeten som utförs. Vid varje projektstart, som kräver en arbetsmiljöplan, ska ansvarig entreprenör meddela Stokab vilka som är godkända BAS-P.

Kartläggning av riskmoment

Stokab kartlägger kontinuerligt de riskmoment som kan uppkomma i samband med arbete i fibernätet. Skriftliga instruktioner tas fram som stöd för att hantera dessa riskmoment och nya instruktioner tas fram allt eftersom flera moment identifierats. Alla som arbetar i vårt nät ska ta del av instruktionerna.

Incidenter och olyckor åtgärdas och följs upp fortlöpande enligt gällande rutiner för arbetsmiljöarbete. Stokab mäter inkomna händelser och redovisar dessa vid årets slut.

Fortsatt arbetsmiljöfokus

En gemensam digital plattform, med syfte att dela arbetsmiljödokument med externa parter, skulle utformas under 2020. Detta har inte kunnat genomföras och kommer därför fortsätta utformas under 2021-2022. En besiktningsman har utfört kontroller och följt upp entreprenörernas arbetsmiljöarbete på fält, dock har Covid-19 pandemin försvårat arbetet. I kommande anläggningsprojekt kommer regelbundna arbetsplatsbesök genomföras under 2021.

En analys av GRI-riktlinje 403 (Hälsa och säkerhet i arbetet) nr 1 och 2 har gjorts under 2020. Analysen visar att vi redan idag svarar upp mot flera av de indikatorer som finns i riktlinjen och att den ligger i linje med det arbete som görs idag. Under 2021 kommer därför riktlinjen läggas till i fokusområdet "Ständig riskminimering".

*AFS 1999:3 Arbetsmiljöverket: Byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3), föreskrifter

Styrande dokument

- Plan- och bygglagen, (PBL)
- Arbetsmiljöverket – Arbetsmiljölag, Arbetstidslag och föreskrifter
- Länsstyrelsens riktlinjer för riskanalyser
- Stockholms stad, Tekniska kontoret – Schakt- och tillståndsansökan
- Stockholms stad – Teknisk handbok och Trafikanordningsplaner
- Arbetsmiljöpolicy för koncernen Stokab

Inkomna incidenter

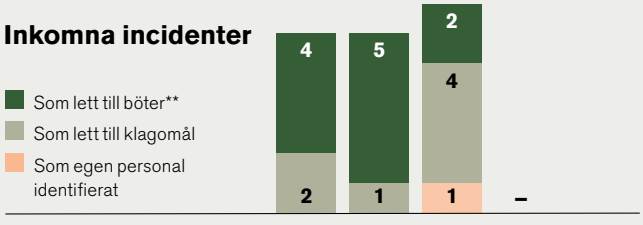

**som har betalats av ansvarig entreprenör

GRI: 401-3, 404-3 och 405-1

”Jämställdhet, mångfald och inkluderande arbetsmiljö är en hjärtefråga då alla är en del av varandras arbetsmiljö. Hålla i, hålla ut, hålla igång och att hålla ihop har varit viktigt detta år som präglats av distansarbete och social distansering.”
Åsa Lindberg
Administrativ chef

Jämställdhet och mångfald

För Stokab är det viktigt att bevara den jämna könsfördelningen då det bidrar till bättre arbetsklimat och resultat. Stokabs utveckling och framgång bygger på våra medarbetares förmåga att möta våra kunders nuvarande och framtida behov. Därför är det viktigt att Stokabs personalpolitik utövas utifrån ett jämställdhetsperspektiv, inkluderande arbetsmiljö samt av kontinuerlig utveckling av medarbetare och därmed bolaget.

Mångfald och inkluderande arbetsmiljö

På Stokab är vi medvetna om att brist på mångfald leder till minskad dynamik och ett sämre arbetsklimat. Mångfald är viktigt och vi vill kunna attrahera båda könen, yngre och äldre medarbetare. Därför arbetar vi med kompetensbaserad rekrytering och utformar rekryteringsannonser som tilltalar såväl kvinnor som män samt både yngre och äldre arbetssökanden.

Att vår arbetsplats ska präglas av tolerans och gemenskap är något som vi kontinuerligt arbetar med. Stockholms stads medarbetarundersökning visar att Stokabs medarbetare trivs mycket bra på sin arbetsplats. Arbetet med inkluderande arbetsmiljö har under coronapandemin inneburit ett ökat fokus på arbetsmiljö vid hemarbete samt ett närvarande ledarskap. Då pandemin har medfört att de flesta medarbetare jobbar hemma har de digitala kommunikationsvägarna varit avgörande för att underlätta samarbeten, bibehålla effektivitet och engagemang samt främja trivsel och gemenskap.

En satsning inom Stockholms stad, Integrationspakten, som underlättar för arbetsgivare att hitta kompetens och kortar vägen till arbete för personer som står utanför arbetsmarknaden, har medfört att vi under 2020 har haft medarbetare med trygghetsanställning.

Goda arbetsvillkor

Lönesättningen ska vara individuell och differentierad och utgå från medarbetarens prestationer och kompetens. Varje år genomför bolaget en lönekartläggning i syfte att säkerställa att inga strukturella löneskillnader på grund av kön föreligger. Genom kollektivavtalet ges goda förutsättningar till föräldraledighet oavsett kön då Stokab kompenserar delar av den minskade inkomsten under ledigheten. Dessutom erbjuder vi flexibel arbetstid och möjlighet till distansarbete, vilket har visat sig ge bra villkor för medarbetare gällande att kombinera föräldraskap med yrkeskarriär.

Framtidens generation och kompetenser

De flesta medarbetare på Stokab stannar länge, vilket innebär att det finns en gedigen erfarenhet och kunskap på bolaget. Det medför också att medelåldern kontinuerligt ökar, vilket betyder att det finns behov av att attrahera millenniegenerationen som ett led i att säkerställa nya kompetenser och en framgångsrik generationsväxling. Vi är också medvetna om att äldre medarbetares kunskaper behöver föras vidare, varför mentorer och handledare i framtiden kommer att spela en allt viktigare roll. Den kompetenskartläggning – som vi har påbörjat under 2020 och som vi ska jobba vidare med nästa år – kommer att visa vilka nya kompetenser som behöver vara en del av Stokabs framtida personal- och kompetensförsörjningsstrategi. I takt med att vi i allt större omfattning digitaliserar våra processer och rutiner kompetensutvecklas medarbetarna kontinuerligt i nya digitala verktyg.

Genom att exempelvis erbjuda effektiva digitala verktyg, möjlighet till karriärsutveckling inom bolaget och bibehålla generösa villkor såsom flexibel arbetstid och möjlighet till distansarbete kommer vi även fortsättningsvis att upplevas som en attraktiv arbetsplats för unga arbetssökande. Under 2021 har vi som ambition att inför kommande generationsväxling fortsätta arbeta med Teknikspråket och traineeprogrammet.

Under 2020 har vi haft en praktikant från Teknikspråket, en satsning där regeringen och Sveriges arbetsgivare samverkar för att få ungdomar intresserade av ingenjörsutbildning.

Två medarbetare har under 2020 ingått i stadens traineeprogram, som riktar sig till unga akademiker.

Styrande dokument

- Stockholms stads Personalpolicy
- Stokabs 3-årsplan
- Stokabs Verksamhetsplan 2020
- Stokabs Riktlinje vid kränkningar, trakasserier och mobbing
- Arbetsmiljöpolicy för koncernen Stokab

Fördelning kvinnor/män

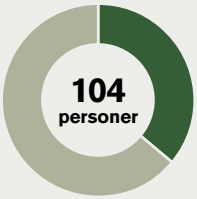

Stokabkoncernen, totalt antal anställda
Varav:
Kvinnor, 38
Män, 66

GRI 414-1

Alla som arbetar inom och åt Stokab-koncernen har ansvar för att de mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och uppfylls. Inget i vår verksamhet ska orsaka, bidra eller vara kopplat till kränkningar av mänskliga rättigheter."
Hans Förnestig
Ekonomichef

Ansvarsfulla leverantörer

Som bolag inom Stockholms stad ska vi agera på ett sätt som gör att invånare, kunder och samarbetspartners har förtroende för oss när vi utför vårt uppdrag. Det innebär att alla som arbetar inom och åt Stokabkoncernen har ett särskilt ansvar för att inget, i vår egen eller upphandlade parters i verksamhet, orsakar, bidrar eller kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter.

Riskbedömning

DELMÅL 8:5

Stokabkoncernen upphandlar leverantörer och entreprenörer för anläggning och drift av vårt nät och det är där vi har bedömt att vår påverkan på mänskliga rättigheter är som störst. Vi har identifierat en möjlig risk för brister hos våra upphandlade parter gällande arbetsvillkor, säkerhet, diskriminering eller att arbetsrättsliga regler inte följs. Genom dessa brister skulle förtroendet för oss som bolag kunna komma att skadas.

Kartläggning

Arbetet kring ansvarsfulla leverantörsled påbörjades som ett nytt hållbarhetsarbetsområde under 2020. Under året har vi identifierat vilka styrande dokument som påverkar området, tagit fram urvalskriterier för de företag som kommer att ingå i uppföljningen samt nyckeltal för redovisningen.

En kartläggning av befintliga leverantörs- och entreprenörsled har gjorts för att därigenom ha en plattform för vårt fortsatta arbete. Kartläggningen innebar en analys avseende socialt ansvarstagande. I analysen ingick bland annat en genomlysning av vilka eventuella brister som skulle kunna förekomma hos våra redan upphandlade parter gällande bland annat arbetsvillkor, produktionsland och affärsmodell.

Upphandling – ett verktyg för kontroll

DELMÅL 10:3

Under 2021 kommer inköp och upphandling vidareutvecklas som ett strategiskt verktyg för ett ökat socialt ansvarstagande hos våra ramavtalspartners. Förutom att följa upp efterlevnaden av de etiska krav som idag finns i befintliga ramavtal, kan nya eller förändrade krav på socialt ansvarstagande komma att ställas. Genom att ha god kunskap om våra leverantörers och entreprenörers värdekedja samt kontinuerliga kontroller av de krav som ställs vid upphandling, kan vi säkerställa att de tjänster och produkter som levereras till Stokabkoncernen uppfyller de direktiv som finns angående mänskliga rättigheter.

Internt arbete med socialt ansvarstagande

Parallellt med vårt fokus på leverantörer och entreprenörers arbete kring socialt ansvarstagande har Stokab påbörjat identifieringen av hur vi inom bolaget hanterar och agerar för att ta vårt sociala ansvar. Ett steg i det arbetet är att under 2021 undersöka om en intern uppförandekod ska tas fram som förtydligar våra egna och Stockholms stads styrande dokument som finns för arbetet kring socialt ansvarstagande.

Under 2021 planeras även en utbildning inom området "socialt ansvarstagande".

Fortsatt arbete 2021

DELMÅL 8:8

En genomgång är gjord av befintliga leverantörer och entreprenörer och vi ser att 2021 kommer vara det år vi påbörjar vårt systematiska kontroll- och uppföljningsarbete av socialt ansvarstagande i vårt leverantörs- och entreprenörsled.

Under våren 2021 kommer vi även utreda om en extern uppförandekod, för leverantörer och entreprenörer, ska tas fram.

Genom att fokusera på och ha dialog med de samarbetspartners vi har ett regelbundet samarbete med i vår värdekedja, kommer en kontinuerlig uppföljning kunna göras. Vårt systematiska arbete ska leda till att de mänskliga rättigheterna respekteras och skyddas för alla anställda hos de leverantörer och entreprenörer vi har avtal med.

Styrande dokument

- Etiska hänsyn (bilaga till Stokabs upphandlingsunderlag)
- Stockholms stads Program för inköp 2020-2023
- Stockholms stads Vision 2040, Möjligheternas Stockholm

Under 2021 kommer kontroller av socialt ansvarstagande hos upphandlade samarbetspartners att påbörjas.

GRI-index

Stokab redovisar sitt hållbarhetsarbete enligt GRI Standards, publikation 2016, om inget annat framgår. Redovisningen beskriver hur Stokab arbetat med hållbarhetsfrågor under 2019. Informationen i redovisningen omfattar hela koncernens verksamhet; AB Stokab och dotterbolaget S:t Erik Kommunikation AB. Indexet nedan inkluderar den standardinformation som är obligatorisk samt ytterligare standardinformation som är väsentlig för bolaget.

ALLMÄNNA STANDARDUPPLYSNINGAR

	Organisationsprofil	**Hantering/kommentar**	**Sidhänvisning/Not**
102-1	Organisationens namn		Sid. 23, 50, Not 1
102-2	De viktigaste varumärkena, produkterna och/eller tjänsterna		Sid. 3, 24
102-3	Huvudkontorets lokalisering	Sverige	Sid 3, sid 50, Not 1
102-4	Länder där organisationen är verksam	Sverige	Sid. 24
102-5	Ägarstruktur och bolagsform		Sid. 24, Not 1
102-6	Marknader		Sid. 4, 5
102-7	Bolagets storlek		Sid. 7
102-8	Personalstyrka		Sid. 15, Not 5
102-9	Leverantörskedja		Sid. 9
102-10	Betydande ändringar för organisationen och leverantörskedjan	Inget att rapportera	
102-11	Försiktighetsprincipen	Tillämpas	
102-12	Externa principer som organisationen stödjer	Stokab följer Stockholms stads krav på miljö- och klimatmål i Miljöprogrammet 2020-2023 samt IMM:s näringslivskod (I stadens riktlinjer om mutor och representation)	
102-13	Medlemskap i organisationer	Svenska Stadsnätsföreningen – SSNf, Sobona – kommunala företagens arbetsgivarorganisation, IT-företagen, Byggvarubedömningen (BVB)	
	Strategi		
102-14	VD-ord		Sid. 4 – 6, 25
	Värderingar		
102-16	Interna värderingar och policyer		Sid. 15
	Styrning		
102-18	Organisationens styrning och styrelse	Stokab ägs till 100 % av Stockholms stad vilken är en politikerstyrd organisation. Revisionsberättelsen	Sid. 47 – 48

	Organisationsprofil	Hantering/kommentar	Sidhänvisning/Not
	Intressentrelationer		
102-40	Intressentgrupper		Sid. 8
102-41	Andel anställda med kollektivavtal	Stokabs samtliga anställda omfattas av kollektivavtal oavsett facklig tillhörighet	
102-42	Principer för urval av intressenter		Sid. 8
102-43	Intressentdialog		Sid. 8
102-44	Nyckelfrågor		Sid. 9

Redovisningens omfattning och avgränsningar

	Organisationsprofil	Hantering/kommentar	Sidhänvisning/Not
102-45	Princip för redovisning av dotterbolag	Hållbarhetsredovisningen omfattar hela Stokabs verksamhet, AB Stokab och samtliga dotterbolag	Not 1
102-46	Processer för definition av innehållet		Sid. 8
102-47	Identifierande indikatorer		Sid. 20 – 22
102-48	Förklaring av effeken av förändringar	Finns inga förändringar	
102-49	Väsentliga förändringar sedan föregående rapport	Ett nytt fokusområde har tagits fram - Ansvarsfulla leverantörer	Sid 8, 16
102-50	Redovisningsperiod	2020-01-01–2020-12-31	Sid. 24
102-51	Datum för publicering av senaste redovisning	2020-03-05	
102-52	Redovisningscykel	Från januari till december varje år	
102-53	Kontaktpersoner för redovisningen		Sid. 49
102-54	I enlighet med GRI krav	GRI-standards nivå Core	
102-55	GRI-index		Sid. 18 – 22
102-56	Granskning och bestyrkande	Extern revisor har lämnat ett yttrande att en hållbarhetsredovisning enligt ÅRL har upprättats	Sid. 23

ÄMNESSPECIFIKA UPPLYSNINGAR

GRI: 203-2 Ökad konkurrens och valfrihet, Läs mer på sidan 10

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
203-2	Organisationens betydande indirekta påverkan på ekonomin	En rapport har tagits fram under 2020 "Neutral fibre and the European Green Deal"	En rapport har tagits fram	–	En studie har tagits fram	Ett antal studier har genomförts under 2017	Sid. 10
		Ingen extern benchmark har gjorts under 2020	–	–	Se ovan	Ett antal studier och analyser har genomförts under 2017	

GRI: 205-2 God affärsetik, Läs mer på sidan 11

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
205-2	Kommunikation och utbildning om policyer och förfarande mot korruption	Stokabs styrelse har fått utbildning genom Stockholms Stadshus AB	–	Genomförd	–	–	Sid. 11
		Under 2020 har ingen information lämnats till anställda	–	101	95	–	
		Inga ytterligare personer eller organisationer har informerats under 2020	–	–	–	–	
		Ingen ytterligare utbildning har genomförts för chefer under 2020	–	–	100 %	–	
		Nyanställda under 2020 kommer att utbildas under 2021	–	32 %	68 %	–	
		Inga rapporter om ekonomiska oegentligheter har inkommit under 2020	–	–	–	–	

GRI: 306-2B, 306-2 Återvinna avfall och spill Stokab /S:t Erik Kommunikation, Läs mer på sidan 12–13

STOKAB

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
306-2 B	Avfallstyper och återvinnings-metoder	Total vikt icke miljöfarligt avfall	34,0 ton	36,4 ton	32,9 ton	31,3 ton	
		Varav blandat avfall samt bränn-bart avfall som blir energi	30,3 ton	30,1 ton	30,3 ton	ca 9,4 ton	
		Varav återvunnen metall	3,7 ton	6,32 ton	2,6 ton	–	
		Varav återvunnet el-avfall Under 2020 har el-avfallet inte uppnått tillräcklig mängd för vägning och borttransport	–	–	–	–	

S:T ERIK KOMMUNIKATION

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
306-2	Avfallstyper och återvinnings-metoder	Totalt antal utrustningar	1 361 st	1 350 st	2 700	–	Sid. 13
		Varav antal utrustningar som gått till återvinning	732 st, ca 732 kg	280 st, ca 250 kg	320 st, ca 350 kg	–	
		Varav utrustning som återanvänds a) i egna nätet b) genom återtagspartner	a) 104 b) 1 257	a) 1 020 st b) 50 st	a) 1 080 st b) 1 620 st	–	

GRI: 416-2 Ständig riskminimering, Läs mer på sidan 14

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
416-2	Incidenter som uppkommit pga brister i hänsyn till hur produkter eller tjänster kan påverka människors hälsa och säkerhet	Totalt antal inkomna incidenter under 2020	6	6	7	–	Sid. 14
		Som lett till böter	4	5	2	–	
		Som lett till klagomål	2	1	4	–	
		Som Stokabs personal identifierat som risk/incident	0	0	1	–	

GRI: 401-3, 404-3, 405-1 Jämställdhet och mångfald, Läs mer på sidan 15

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
103-1-3	Hållbarhetsstyrning						Sid. 8
401-3	Möjlighet till uttag av föräldraledighet genom policyer, lag (föräldraförsäkring) och regelverk (kollektivavtal)	Anställda som har rätt till föräldraledighet	104	101	95	94	
		Anställda som tagit ut föräldraledighet	14 personer varav 9 män/ 5 kvinnor	18 personer varav 10 män/ 8 kvinnor	17 personer varav 10 män/ 7 kvinnor	14 personer varav 11 män/ 3 kvinnor	
		Föräldralediga som återgått i arbete efter föräldraledighet	10	18	17	14	
		Föräldralediga som var fortsatt anställda efter 12 mån	14	18	17	14	
		Föräldralediga som återgick till samma arbetsgrad/uppgifter	10	18	17	14	
404-3	Modell och metoder för arbetsgivarens arbete med utvecklingsplaner och återkoppling av medarbetares arbetsinsatser/ prestation	Medarbetare som haft utvecklingssamtal under året	100 %	100 %	98 %	–	
405-1	Skillnad/Mångfald inom ledning och anställda	Antal kvinnor/män i Stokabs styrelse	3 kvinnor 4 män[1]	3 kvinnor, 4 män	4 kvinnor, 3 män	4 kvinnor, 3 män	
		Antal kvinnor/män i Stokabs ledningsgrupp	3 kvinnor 4 män[2]	3 kvinnor, 4 män	3 kvinnor, 4 män	3 kvinnor, 4 män	
		Antal tillsvidareanställda kvinnor/ män i Stokabkoncernen	38 kvinnor 66 män[3]	37 kvinnor, 64 män	34 kvinnor, 61 män	33 kvinnor, 61 män	Sid. 15

Styrelse[1]	Under 30 år	30–50 år	Över 50 år	Totalt
Kvinnor	0	1	2	3
Män	0	2	2	4

Ledningsgrupp[2]	Under 30 år	30–50 år	Över 50 år	Totalt
Kvinnor	0	1	2	3
Män	0	2	2	4

Totalt antal tillsvidareanställda[3]	Under 30 år	30–50 år	Över 50 år	Totalt
Kvinnor	5	16	17	38
Män	0	29	37	65

GRI: 414-1 Ansvarsfulla leverantörer Läs mer på sidan 16

Indikator		Kommentar	Resultat år 2020	Resultat år 2019	Resultat år 2018	Resultat år 2017	Sid-hänvisning
414-1	Leverantörer med ramavtal som utvärderats gällande socialt ansvarstagande	Leverantörer som utvärderats där etiska hänsyn ställts vid upphandling. Nytt område för 2020 och inga utvärderingar kring detta kan redovisas för 2020.	–	–	–	–	Sid. 16

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Aktiebolaget Stokab, org.nr 556475-6467

Uppdrag och ansvarsfördelning
Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 på sidorna 8–22 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning
Min granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att min granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Jag anser att denna granskning ger mig tillräcklig grund för mitt uttalande.

Uttalande
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den17 mars 2021

Oskar Wall
Auktoriserad revisor

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2020-01-01 – 2020-12-31

Verksamheten

Stokabs uppgift är att bygga och hyra ut samt underhålla ett passivt fibernät i Stockholmsregionen. Bolaget är konkurrensneutralt och tillhandahåller ett nät som är öppet för alla på likvärdiga villkor. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen.

Stokabs huvudsakliga verksamhet utgörs av nätverksamheten, vilken innefattar utbyggnad och drift av ett fibernät samt upplåtelse av fiberförbindelser utan aktiv ändutrustning - "svartfiber".

I Stokabs verksamhet ingår vidare att på uppdrag av Stockholms stad administrera, driva och utveckla stadens samlade kommunikationsnät för såväl administration som det mer publika behovet för skola, barnomsorg, fritid och kultur. Denna verksamhet bedrivs i ett helägt dotterbolag, S:t Erik Kommunikation AB.

Ägarförhållanden

AB Stokab är ett helägt dotterbolag till Stockholms Stadshus AB (org.nr 556415-1727).

Väsentliga händelser under året

Resultat efter finansiella poster uppgick för 2020 till 261 mkr, vilket är 4 mkr högre än 2019. Bibehållet resultat beror på en fortsatt hög efterfrågan på koncernens produkter, en hög leveranskapacitet och en låg kostnadsmassa till följd av effektiviseringar.

Orderingången uppgick till 193 mkr. Samtliga kundkategorier har under året beställt produkter vilket i huvudsak beror på en ökad efterfrågan från hushåll och företag på mera bredbandskrävande tjänster.

Nettoomsättningen uppgick till 814 mkr vilket är 1% (4 mkr) högre än föregående år.

Mot bakgrund av spridningen av coronaviruset i samhället följer AB Stokab händelseförloppet noga och vidtar nödvändiga åtgärder för att följa nationella riktlinjer och restriktioner. Rådande pandemi har inte haft en betydande inverkan på utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat.

Styrelseförändringar

Inga styrelseförändringar har inträffat under året.

Utveckling av verksamheten, ställning och resultat – Koncern

(tkr)	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Nettoomsättning	813 699	809 514	814 734	784 306
Resultat efter finansiella poster	260 805	256 900	247 482	233 684
Balansomslutning	1 822 181	1 937 601	1 997 788	2 001 390
Avkastning på totalt kapital[1)]	14,2%	13,4%	12,4%	12,3%
Investeringar	144 386	150 628	233 473	224 662
Soliditet[2)]	35,7%	41,2%	39,5%	37,2%
Medelantalet anställda[3)]	104	101	96	100

1) Resultat före finansiella poster / Genomsnittlig balansomslutning
2) Eget kapital + obeskattade reserver/Balansomslutning
3) Jämförelseår omräknat i enlighet med beräkning av medelantalet anställda specificerat i not 5

Utveckling av verksamheten, ställning och resultat – Moderbolag

(tkr)	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Nettoomsättning	673 503	673 722	704 420	690 288
Resultat efter finansiella poster	242 694	243 672	233 239	219 870
Balansomslutning	1 673 847	1 741 074	1 842 901	1 856 265
Avkastning på totalt kapital[1)]	14,3%	13,8%	12,6%	12,0%
Investeringar	122 714	130 627	198 543	184 667
Soliditet[2)]	37,5%	44,5%	41,4%	39,6%
Medelantalet anställda[3)]	90	90	90	91

1) Resultat före finansiella poster / Genomsnittlig balansomslutning
2) Eget kapital + obeskattade reserver / Balansomslutning
3) Jämförelseår omräknat i enlighet med beräkning av medelantalet anställda specificerat i not 5

Personalfrågor
Stokab bedriver sedan ett antal år tillbaka ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetet innebär hälsoinriktade insatser såväl som långsiktigt rehabiliteringsarbete. Detta arbetsmiljöarbete har under 2020 bidragit till att Stokab har haft en låg sjukfrånvaro: 1,9%.

Miljöfrågor
Stockholms stads miljöprogram och Stokabs miljöhandlingsplan ligger till grund för bolagets miljöarbete. Stokabs viktigaste insats är att minska påverkan på miljön genom att samordna nyttjandet av IT-infrastrukturen.

Hållbarhetsrapport
AB Stokab har upprättat en hållbarhetsredovisning enligt GRI standards nivå core. Hållbarhetsredovisningen har upprättats för att uppfylla kraven på hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagens sjätte kapitel. Hållbarhetsredovisningens innehåll framgår av det GRI index som presenteras på sidorna 18-22.

Investeringar
Årets investeringar uppgick till 151 mkr (153 mkr) exklusive lagerförändring på -7 mkr. I huvudsak består investeringarna av nätutbyggnad driven av kundefterfrågan. Pågående nyanläggningar uppgick vid årets slut till 252 mkr (261 mkr), vilket är 9 mkr lägre än vid årets ingång.

Finansiering
Finansieringen av investeringarna har skett genom egna och lånade medel. Total upplåning, inklusive finansiell leasing, uppgick vid periodens slut till 153 mkr (248 mkr), varav checkräkningskredit 122 mkr (212 mkr).

Finansnettot för 2020 blev -5 mkr (-6 mkr) vilket är 1 mkr lägre än föregående år. Detta förklaras huvudsakligen av en lägre snittränta 2020.

Risker och osäkerhetsfaktorer
Bolagets ledning ser inga risker eller osäkerhetsfaktor utöver normal marknadsrisk som i väsentlig omfattning kan påverka bolagets verksamhet, resultat eller finansiella ställning inom en överskådlig framtid.

Framtida utveckling
Ledningens utmaning är att utifrån en tydlig strategi och med en på affärsmannaskap grundad verksamhet vidareutveckla Stokabs affärsmodell. Samtidigt ska Stokab tillgodose Stockholms stads och regionens behov av infrastruktur. Därmed läggs grunden för etablering av nya företag i Stockholmsregionen, som kan utnyttja IT-infrastrukturen för nya typer av tjänster och tekniska lösningar.

I Stokabs fortsatta utveckling står därför fiberutbyggnaden för hushållens och företagens behov i centrum. Därmed skapas möjligheter till interaktion i bredbandsnäten mellan samhälle, hushåll och näringsliv.

Vinstdisposition (kr)
Styrelsens förslag till beslut om vinstutdelning avseende medel i moderbolaget

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade medel	63 636 615
Årets resultat	9 030 031
Summa	**72 666 646**

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:	72 666 646
I ny räkning överföres	72 666 646

Beträffande moderbolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt tilläggsupplysningar. Samtliga belopp är uttryckta i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

Koncernens resultaträkning

(tkr)	Not	**År 2020**	År 2019
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	4	813 699	809 514
Aktiverat arbete för egen räkning		4 277	3 963
Övriga rörelseintäkter		3 189	246
Summa rörelsens intäkter		**821 165**	**813 723**
Rörelsens kostnader			
Driftskostnader	4	-128 854	-132 231
Övriga externa kostnader	4, 7 – 8	-65 392	-68 302
Personalkostnader	5 – 6	-111 054	-103 134
Avskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	9 – 10	-250 229	-247 473
Summa rörelsens kostnader		**-555 528**	**-551 140**
Rörelseresultat		**265 636**	**262 583**
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	509	700
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-5 340	-6 383
Summa resultat från finansiella poster		**-4 831**	**-5 683**
Resultat efter finansiella poster		**260 805**	**256 900**
Bokslutsdispositioner			
Lämnade koncernbidrag		-445 000	-245 000
Resultat före skatt		**-184 195**	**11 900**
Aktuell skatt	14 – 15	-3 421	-2 272
Skatt hänförlig till tidigare år		-73	-152
Uppskjuten skatt	13	41 140	14
Årets resultat		**-146 549**	**9 490**

Koncernens balansräkning

(tkr)	Not	**År 2020**	År 2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade kostnader för programvaror	9	369	554
Summa Immateriella anläggningstillgångar		**369**	**554**
Materiella anläggningstillgångar	10		
Inventarier		67 557	76 462
Markinventarier		1 343 355	1 409 398
Pågående nyanläggningar		252 180	260 836
Summa materiella anläggningstillgångar		**1 663 092**	**1 746 696**
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	13	405	465
Summa finansiella anläggningstillgångar		**405**	**465**
Summa Anläggningstillgångar		**1 663 867**	**1 747 715**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		106 547	114 289
Fordringar hos koncernföretag		4 495	36 578
Övriga fordringar		17 224	13 286
Aktuell skattefordran		10 076	2 416
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	19 972	23 317
Summa kortfristiga fordringar		**158 314**	**189 886**
Summa omsättningstillgångar		**158 314**	**189 886**
Summa tillgångar		**1 822 181**	**1 937 601**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	18	50 000	50 000
Annat eget kapital		601 238	747 787
Summa eget kapital		**651 238**	**797 787**
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	21	2 758	3 077
Uppskjuten skatteskuld	13	129 523	170 723
Övriga avsättningar	21	135	135
Summa avsättningar		**132 417**	**173 935**
Långfristiga skulder			
Övriga långfristiga skulder	8	31 430	35 591
Summa långfristiga skulder		**31 430**	**35 591**
Kortfristiga skulder			
Checkkredit	22	122 114	212 228
Leverantörsskulder		53 771	85 323
Skulder till moderbolag		445 000	245 000
Skulder till koncernföretag		5 849	7 473
Övriga kortfristiga skulder		37 067	30 360
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	343 295	349 904
Summa kortfristiga skulder		**1 007 096**	**930 288**
Summa eget kapital och skulder		**1 822 181**	**1 937 601**

Kassaflödesanalys koncernen

(tkr)	**År 2020**	År 2019
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	265 636	262 583
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring avsättningar	-319	-453
Avskrivningar	250 229	247 473
Realisationsresultat	-1 626	-
Erhållen ränta	509	423
Erlagd ränta	-5 340	-6 106
Betald inkomstskatt	-11 154	-8 664
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	**497 935**	**495 256**
Förändringar i rörelsekapital		
Ökning / minskning av kortfristiga fordringar	39 234	1 472
Ökning / minskning av kortfristiga skulder	-27 639	9 049
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**509 530**	**505 777**
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-144 386	-150 628
Försäljning av anläggningstillgångar	2 400	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-141 986**	**-150 628**
Finansieringsverksamheten		
Lämnat koncernbidrag	-245 000	-205 000
Förändring checkkredit; Stockholms stad	-90 114	-120 598
Amortering	-32 430	-29 551
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-367 544**	**-355 149**
Förändring av likvida medel	**0**	**0**
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	**0**	**0**

Utnyttjad checkkredit uppgår till 122 mkr, vilket förklarar att de likvida medlen vid årets utgång är 0 kr.

Koncernens förändringar i eget kapital

(tkr)	**Aktiekapital**	**Annat eget kapital**	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2019	**50 000**	**738 296**	**788 297**
Årets resultat		9 490	9 490
Utgående balans per 31 december 2019	**50 000**	**747 787**	**797 787**
Ingående balans per 1 januari 2020	**50 000**	**747 787**	**797 787**
Årets resultat		-146 549	-146 549
Utgående balans per 31 december 2020	**50 000**	**601 238**	**651 238**

Moderbolagets resultaträkning

(tkr)	Not	**År 2020**	År 2019
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	4	673 503	673 722
Aktiverat arbete för egen räkning		4 277	3 963
Övriga rörelseintäkter		3 189	246
Summa rörelsens intäkter		**680 969**	**677 931**
Rörelsens kostnader			
Driftskostnader	4	-93 782	-84 676
Övriga externa kostnader	4, 7	-53 407	-59 875
Personalkostnader	5 – 6	-93 330	-89 177
Avskrivning immateriella och materiella anläggningstillgångar	9 – 10	-196 401	-198 583
Summa rörelsens kostnader		**-436 920**	**-432 311**
Rörelseresultat		**244 049**	**245 620**
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	11	506	698
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-1 861	-2 646
Summa resultat från finansiella poster		**-1 355**	**-1 948**
Resultat efter finansiella poster		**242 694**	**243 672**
Bokslutsdispositioner			
Erhållna koncernbidrag		14 000	9 000
Lämnade koncernbidrag		-445 000	-245 000
Förändring av överavskrivningar		200 000	-
Resultat före skatt		**11 694**	**7 672**
Skatt på årets resultat	14 – 15	-2 664	-1 487
Årets resultat		**9 030**	**6 185**

Moderbolagets balansräkning

(tkr)	Not	**År 2020**	År 2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade kostnader för programvaror	9	369	554
Summa immateriella anläggningstillgångar		**369**	**554**
Materiella anläggningstillgångar	10		
Maskiner och inventarier		13 589	12 575
Markinventarier		1 287 461	1 351 523
Pågående nyanläggningar		218 771	229 999
Summa materiella anläggningstillgångar		**1 519 821**	**1 594 097**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterbolag	16	200	200
Summa finansiella anläggningstillgångar		**200**	**200**
Summa anläggningstillgångar		**1 520 390**	**1 594 852**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		106 365	114 285
Fordringar hos koncernföretag		15 725	9 001
Övriga fordringar		12 937	12 026
Skattefordringar		9 139	2 248
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	9 291	8 661
Summa kortfristiga fordringar		**153 457**	**146 222**
Summa omsättningstillgångar		**153 457**	**146 222**
Summa tillgångar		**1 673 847**	**1 741 074**

Moderbolagets balansräkning forts.

(tkr)	Not	**År 2020**	År 2019
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	18	50 000	50 000
Reservfond		10 000	10 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst	19	63 637	57 451
Årets resultat		9 030	6 185
Summa eget kapital		**132 667**	**123 636**
Obeskattade reserver			
Överavskrivning	20	628 754	828 754
Summa obeskattade reserver		**628 754**	**828 754**
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		2 758	3 077
Övriga avsättningar	21	135	135
Summa avsättningar		**2 893**	**3 212**
Kortfristiga skulder			
Checkkredit; internbank Stockholms stad	22	131 937	197 876
Leverantörsskulder		37 640	49 549
Skulder till moderbolag		445 000	245 000
Skulder till koncernbolag		5 760	7 390
Övriga kortfristiga skulder		13 501	1 509
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	275 696	284 148
Summa kortfristiga skulder		**909 533**	**785 472**
Summa eget kapital och skulder		**1 673 847**	**1 741 074**

Kassaflödesanalys moderbolaget

(tkr)	**År 2020**	År 2019
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	244 059	245 620
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändringar avsättningar	-320	-453
Avskrivningar	196 401	198 583
Realisationsresultat	-1 627	-
Erhållen ränta	506	698
Erlagd ränta	-1 861	-2 646
Betald inkomstskatt	-9 556	-7 007
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	**427 602**	**434 795**
Förändringar i rörelsekapital		
Ökning / minskning av kortfristiga fordringar	4 657	36 124
Ökning / minskning av kortfristiga skulder	-10 007	-30 496
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**422 252**	**440 423**
Investeringsverksamheten		
Investering i anläggningstillgångar	-122 714	-130 627
Försäljning av anläggningstillgångar	2 400	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-120 314**	**-130 627**
Finansieringsverksamheten		
Erhållet koncernbidrag	9 000	9 000
Lämnat koncernbidrag	-245 000	-205 000
Förändring checkkredit; Stockholms stad	-65 938	-113 796
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-301 938**	**-309 796**
Förändring av likvida medel	**0**	**0**
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	**0**	**0**

Utnyttjad checkkredit uppgår till 132 mkr, vilket förklarar att de likvida medlen vid årets utgång är 0 kr.

Moderbolagets förändringar i eget kapital

(tkr)	**Aktiekapital**	**Reservfond**	**Balanserat kapital**	**Årets resultat**	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2019	**50 000**	**10 000**	**29 345**	**28 106**	**117 451**
Disposition av föregående års resultat			28 106	-28 106	0
Årets resultat				6 185	6 185
Utgående balans per 31 december 2019	**50 000**	**10 000**	**57 451**	**6 185**	**123 637**
Ingående balans per 1 januari 2020	**50 000**	**10 000**	**57 451**	**6 185**	**123 637**
Disposition av föregående års resultat			6 185	-6 185	0
Årets resultat				9 030	9 030
Utgående balans per 31 december 2020	**50 000**	**10 000**	**63 637**	**9 030**	**132 667**

Tilläggsupplysningar: Noter

NOT 1. Allmän information

AB Stokab med organisationsnummer 556475-6467 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Pastellvägen 6, 121 36 Johanneshov. Företagets verksamhet är att bygga och hyra ut samt underhålla ett passivt fibernät i Stockholmsregionen, samt genom dotterbolaget S:t Erik Kommunikation AB administrera, driva och utveckla stadens samlade kommunikationsnät för såväl administration som det mer publika behovet för skola, barnomsorg, fritid och kultur.

AB Stokab är ett helägt dotterbolag till Stockholm Stadshus AB, org.nr: 556415-1727, med säte i Stockholm. Stockholm Stadshus AB är moderbolaget i den största koncern som upprättar koncernredovisning.

NOT 2. Redovisnings- och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Koncernredovisning
Koncernredovisningen omfattar moderföretaget AB Stokab och de företag över vilka moderföretaget direkt eller indirekt har bestämmande inflytande (dotterföretag). Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett annat företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen av om ett bestämmande inflytande föreligger, ska hänsyn tas till innehav av finansiella instrument som medför ett potentiellt röstberättigande och som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras till röstberättigade eget kapitalinstrument. Hänsyn ska också tas till om företaget genom agent har möjlighet att styra verksamheten. Bestämmande inflytande föreligger i normalfallet då moderföretaget direkt eller indirekt innehar aktier som representerar mer än 50 procent av rösterna.

Ett dotterföretags intäkter och kostnader tas in i koncernredovisningen från och med tidpunkten för förvärvet till och med den tidpunkt då moderföretaget inte längre har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Redovisningsprinciperna för dotterföretag överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper. Alla koncerninterna transaktioner, mellanhavanden samt orealiserade vinster och förluster hänförliga till koncerninterna transaktioner har eliminerats vid upprättandet av koncernredovisningen.

Intäktsredovisning
Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdesskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Nettoomsättningen består av intäkter från upplåtelse av fiberförbindelser samt från drift och underhåll av det aktiva nätet för Stockholm Stad. Intäkterna redovisas linjärt över avtalens löptid. Förskottsfakturerade avgifter redovisas som förutbetald intäkt. Väsentliga engångsavgifter periodiseras över upplåtelseavtalens löptid.

Leasingavtal
Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal.

Tillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar i koncernens balansräkning till verkligt värde vid leasingperiodens början eller till nuvärdet av minimileasingavgifterna om detta är lägre. Den skuld som leasetagaren har gentemot leasegivaren redovisas i balansräkningen under rubrikerna Övriga långfristiga skulder respektive Övriga kortfristiga skulder. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av skulden. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden.

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

S:t Erik Kommunikation AB har för tillfället två leasingavtal. I avtalen uppgår leasingperioden och nyttjandeperiodens längd till 4 år. Under räkenskapsåret har tillgångar och skulder tagits upp gentemot Tele2 Sverige AB , vilka har redovisats i balansräkningen.

Utländsk valuta
Moderföretagets redovisningsvaluta är svenska kronor (SEK).

Omräkning av poster i utländsk valuta
Vid varje balansdag räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Icke-monetära poster, som värderas till historiskt anskaffningsvärde i en utländsk valuta, räknas inte om. Valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet eller som finansiell post utifrån den underliggande affärshändelsen, i den period de uppstår.

Låneutgifter
Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Riksdagen beslutade i slutet av år 2012 om ytterligare begränsningar för avdrag för koncerninterna räntor i huvudsyfte att förhindra kapitalflykt till utlandet med skatteplanering. Skatteverket har tillämpat det nya regelverket från och med år 2014 vilket för koncernen Stockholm Stadshus ABs bolag inneburit att endast en begränsad del av räntekostnaderna till Stockholms stad ansetts vara avdragsgilla. Bolaget har önskat en rättslig prövning av ränteavdragen och besluten har därför överklagats. Förvaltningsrättens och kammarrättens domar var i linje med Skatteverkets beslut och under år 2020 beslutade Högsta Förvaltningsdomstolen att inte ge prövningstillstånd.

Vad avser bokslut 2020 har bolaget bedömt samtliga räntekostnader som avdragsgilla i enlighet med den nya lagstiftning för avdragsbegränsning av räntor som gäller från och med år 2019.

Ersättningar till anställda
Ersättningar till anställda i form av löner, bonus, betald semester, betald sjukfrånvaro m.m. samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Koncernen tillämpar ett premiebaserat tjänstepensionssystem. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs. Alla anställdas pensionsåtaganden är tryggade via tjänstepensionsförsäkring.

VD erhåller pension i enlighet med reglerna för KAP-KL samt en kompletterande avgiftsbaserad chefspension som tillämpas för chefer inom Stockholms Stad. Den kompletterande chefspensionen är en tilläggspension till KAP-KL som innebär en avsättning motsvarande 15% av lönen. Avsättningen kan användas till temporär pension före 65 års ålder.

Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Inkomstskatter
Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt
Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Koncernens aktuella skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt
Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den så kallade balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Uppskjutna skatteskulder och skattefordringar redovisas inte om den temporära skillnaden är hänförlig till goodwill.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas då de hänför sig till inkomstskatt som debiteras av samma myndighet och då koncernen har för avsikt att reglera skatten med ett nettobelopp.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden
Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Materiella och Immateriella anläggningstillgångar
Materiella och Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av plats där den finns. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla koncernen och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas till:

Programvaror	3 år
Inventarier, verktyg, instrument	5 år
Inventarier, verktyg, instrument - Finansiell leasing	4 år
Kommunikationsutrustning	5 år
Markinventarier, installationsmaterial	5 år
Förbättringar på annan fastighet	10 år
Markinventarier, kabel	10 år
Förbättring på annans fastighet	10 år
Markinventarier, kanalisation	20 år

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen
Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Realisationsvinst som uppkommer då en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen på raden Övriga rörelseintäkter.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar
Vid varje balansdag analyserar koncernen de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknar koncernen återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som koncernen beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har koncernen använt budget för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning kostnadsförs omedelbart i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör koncernen en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Finansiella Instrument
En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när koncernen blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör, regleras eller när koncernen förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller del av finansiell skuld, bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Vid det första redovisningstillfället värderas omsättningstillgångar och kortfristiga skulder till anskaffningsvärde. Långfristiga skulder värderas vid det första redo-

visningstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Låneutgifter periodiseras som en del i lånets räntekostnad enligt effektivräntemetoden (se nedan).

Vid värdering efter det första redovisningstillfället värderas omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kortfristiga skulder värderas till nominellt belopp.

Långfristiga skulder värderas efter det första redovisningstillfället till upplupet anskaffningsvärde.

Avsättningar
Avsättningar redovisas när koncernen har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen. När en avsättning beräknas genom att uppskatta de utbetalningar som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen, motsvarar det redovisade värdet nuvärdet av dessa utbetalningar.

Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, särredovisas gottgörelsen som en tillgång i koncernbalansräkningen när det är så gott som säkert att den kommer att erhållas om företaget reglerar förpliktelsen och beloppet kan beräknas tillförlitligt.

Förlustkontrakt
En avsättning för förlustkontrakt redovisas då de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktet överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna. Koncernen har vid räkenskapsårets utgång inte identifierat några förlustkontrakt.

Eventualförpliktelse
En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Eventualförpliktelser redovisas i not 24.

Eventualtillgångar
En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir. En eventualtillgång redovisas inte som en tillgång i balansräkningen.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen visar koncernens förändringar av koncernens likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Redovisningsprinciper för moderföretaget
Moderbolagets redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens med följande tillägg:

Dotterföretag
Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Koncernbidrag
Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

NOT 3 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Koncernens årsredovisning är delvis baserad på antaganden och uppskattningar som tillämpas vid upprättandet av koncernens redovisning. De uppskattningar och bedömningar som tillämpats grundar sig på historisk erfarenhet samt vissa antaganden om framtiden, vilket resulterar i beräkning av värdet på tillgångar eller skulder som inte kan fastställas på annat sätt. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Nedan följer de mest väsentliga uppskattningarna och bedömningarna som använts vid upprättandet av koncernens årsredovisning.

Avskrivningstider på anläggningstillgångar
Vid fastställande av nyttjandeperiod för anläggningstillgångar beaktas den historiska utvecklingen samtidigt som antaganden görs om framtida teknisk utveckling. Avskrivningarna baseras på anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod med avdrag för eventuellt beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut. Om teknologin utvecklas snabbare än förväntat eller konkurrens, reglering eller andra marknadsförutsättningar utvecklas på annat sätt än förväntat, kan företagets framtida bedömning om nyttjandeperioder och restvärden påverkas till följd av det.

Värdering av anläggningstillgångar
I samband med upprättandet av årsredovisningen genomför koncernen en nedskrivningsprövning för att bedöma huruvida verkligt värde av anläggningstillgångar understiger det bokförda värdet, varpå nedskrivningsbehov skulle föreligga. Bedömningen av verkligt värde grundar sig på ledningens bedömning av förväntade framtida kassaflöden diskonterat med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar ett rimlig avkastningskrav med hänsyn till risker som förknippas med tillgången. Ledningens uppskattning av de framtida intäkterna och kostnaderna som ger upphov de förväntade kassaflödena samt den tillämpade diskonteringsfaktorn påverkas av den framtida utvecklingen som kan påverkas.

År 2008 utfördes en koncernjustering i årsredovisningen för att korrekt redovisa anskaffningsvärde, avskrivningsvärde och nedskrivningsvärde avseende koncernens materiella anläggningstillgångar. Vid upprättandet av årsredovisningen 2020 påvisades att underliggande anläggningstillgångar succesivt utrangerats under tidigare år varpå denna koncernjustering ej längre anses vara aktuell. Tidigare justering har eliminerats och specificeras i not 10. Justeringen har ingen inverkan på koncernens resultat eller på det totala restvärdet för koncernens materiella anläggningstillgångar.

Värdering av kundfordringar
Kundfordringar värderas löpande och upptas till upplupet anskaffningsvärde. Eventuella reserveringar för osäkra kundfordringar baserar sig på historisk erfarenhet.

NOT 4. Inköp och försäljning mellan koncernbolag/Stockholms stad

	Koncernen		Moderbolaget	
Försäljning angivet i procent av nettoomsättningen	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
- till moderbolag (Stockholms Stadshus AB)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
- till dotterbolag	0,0%	0,0%	2,8%	3,0%
- till systerbolag	13,2%	10,1%	6,9%	6,6%
- till Stockholms stad (förvaltningar)	14,9%	17,9%	3,7%	3,0%

	Koncernen		Moderbolaget	
Inköp angivet i procent av bolagets rörelsekostnader före av- och nedskrivningar	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
- av moderbolag (Stockholms Stadshus AB)	0,3%	0,5%	0,4%	0,6%
- av dotterbolag	0,0%	0,0%	1,1%	1,1%
- av systerbolag	0,2%	0,2%	0,3%	0,1%
- av Stockholms stad (förvaltningar)	4,3%	4,3%	6,2%	5,5%

Utöver ovanstående görs inköp från andra koncernbolag och från Stockholms stad av mark- och anläggningsarbeten.
Dessa inköp återfinns som pågående nyanläggningar och som aktiverade markinventarier i bolagets balansräkning.

NOT 5. Antal anställda

	Koncernen		Moderbolaget	
Antal anställda	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Antal anställda vid årets slut	104	101	89	90
- varav män	66	64	56	56
- varav kvinnor	38	37	33	34
Medelantalet anställda	**104**	**101**	**90**	**90**

Medelantalet anställda för 2020 beräknas som ett genomsnitt av antalet anställda personer den sista dagen i varje månad under räkenskapsåret.
Jämförelseår har omräknats.

	Koncernen		Moderbolaget	
Fördelning ledande befattningshavare	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Antal män i styrelsen exkl VD	4	4	4	4
Antal kvinnor i styrelsen exkl VD	3	3	3	3
Antal män bland övriga ledande befattningshavare	4	4	4	4
Antal kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	3	3	3	3

NOT 6. Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Löner och andra ersättningar				
Styrelse, ej anställda	326	348	326	348
VD och vVD	3 955	3 156	2 863	2 141
Övriga anställda	65 671	59 728	55 697	52 520
Sociala kostnader				
Styrelse, ej anställda	102	109	102	109
VD och vVD	1 561	1 370	1 161	979
(varav pensionskostnader)	(324)	(374)	(261)	(306)
Övriga anställda	23 535	21 390	19 849	18 627
(varav pensionskostnader)	(2 553)	(2 345)	(2 057)	(1 884)
Pension				
Kostnad för avgiftsbestämda, förmånsbestämda och premiebestämda pensionsplaner	11 623	11 700	9 362	9 481
(varav pensionskostnad Styrelse och VD)	(1 334)	(1 541)	(1 078)	(1 262)
Utestående pensionsförpliktelser Styrelse och VD	2 758	3 077	2 758	3 077

Avtal om avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner. Stadens princip är att avgångsvederlaget ska avräknas mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida utgår inget avgångsvederlag.

NOT 7. Ersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
Ersättningar har utgått till:	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ernst & Young AB				
revisionsuppdrag	213	218	213	218
revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	86	86	86	86
övriga tjänster	32	485	32	485
Summa	**331**	**789**	**331**	**789**

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och koncernredovisningen och bokföringen, styrelsens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser granskning av internkontroll utöver den granskning som sker inom ramen för lagstadgad revision.

Med skatterådgivning avses granskning av skatteberäkning samt rådgivning avseende materiella anläggningstillgångar ur ett skattehänseende.

Övriga tjänster avser utredningsuppdrag.

NOT 8. Leasingavtal

Operationella leasingavtal

Koncernen är genom sitt dotterbolag S:t Erik Kommunikation AB leasetagare genom operationella leasingavtal avseende leasing av nätverksutrustning. Summan av årets kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal uppgår till 1 403 Tkr (1 433 Tkr). Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Inom ett år	772	1 292	772	772
Senare än ett år men inom 5 år	1 570	3 842	1 570	2 317
Summa	**2 342**	**5 134**	**2 342**	**3 089**

Finansiella leasingavtal

Koncernen har genom sitt dotterbolag S:t Erik Kommunikation AB ingått ett finansiellt leasingavtal avseende leasing av nätverksutrustning. Leasingperioderna uppgår till 4 år. Leasingavtalet innehåller inga variabla leasingavgifter utöver ränta. Vid leasingperiodens slut har koncernen möjlighet att förlänga leasingperioden, avsluta leasingavtalet eller förvärva de leasade tillgångarna enligt de villkor som framkommer i leasingavtalen. Det finns inga restriktioner i de gällande avtalen, dock kan tillgångarna inte vidareuthyras under leasingperioden. Nedan tydliggörs förfallotidpunkterna för den finansiella leasingskulden:

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Inom ett år	23 142	28 583	-	-
Senare än ett år men inom 5 år	31 430	35 591	-	-
Summa	**54 572**	**64 174**	**-**	**-**

NOT 9. Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ingående anskaffningsvärden	554	-	554	-
Årets inköp	-	554	-	554
Ackumulerade anskaffningsvärden	**554**	**554**	**554**	**554**
Ingående avskrivningar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-185	-	-185	-
Ackumulerade avskrivningar	**-185**	**-**	**-185**	**-**
Restvärde	**369**	**554**	**369**	**554**

NOT 10. Materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
Maskiner och inventarier	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ingående anskaffningsvärden	149 973	105 714	19 823	7 151
Årets inköp	3 857	2 489	3 857	2 489
Utrangering	-6 395	-3 865	-1 875	-
Omklassificering	22 828	45 635	-	10 183
Ackumulerade anskaffningsvärden	**170 262**	**149 973**	**21 805**	**19 823**
Ingående avskrivningar	-73 510	-44 975	-7 248	-4 869
Årets avskrivningar	-34 481	-30 986	-2 843	-2 569
Utrangering	5 285	2 014	1 875	-
Omklassificering	-	437	-	190
Ackumulerade avskrivningar	**-102 706**	**-73 510**	**-8 216**	**-7 248**
Restvärde	**67 557**	**76 462**	**13 589**	**12 575**

	Koncernen		Moderbolaget	
Markinventarier och tekniska anläggningar	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ingående anskaffningsvärden	5 450 969	5 364 917	5 287 960	5 221 950
Justering anskaffningsvärden tidigare år*	-51 720	-	15	-
Omklassificering	149 185	185 997	130 085	165 955
Försäljning	-2 478	-	-2 478	-
Justering nedskrivning tidigare år**	-	-99 945	-	-99 945
Ackumulerade anskaffningsvärden	**5 545 955**	**5 450 969**	**5 415 582**	**5 287 960**
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-501 588	-601 533	-506 983	-606 928
Justering ackumulerade nedskrivningar tidigare år*	-5 395	-	-	-
Justering nedskrivning tidigare år**	-	99 945	-	99 945
Ackumulerade nedskrivningar	**-506 983**	**-501 588**	**-506 983**	**-506 983**
Ingående avskrivningar	-3 539 983	-3 325 347	-3 429 455	-3 233 441
Justering avskrivningar tidigare år*	57 115	-	-14	-
Årets avskrivningar	-214 453	-214 636	-193 373	-196 014
Försäljning	1 704	-	1 704	-
Ackumulerade avskrivningar	**-3 695 617**	**-3 539 983**	**-3 621 138**	**-3 429 455**
Restvärde	**1 343 355**	**1 409 398**	**1 287 461**	**1 351 523**

	Koncernen		Moderbolaget	
Pågående nyanläggningar	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ingående anskaffningsvärden	260 836	309 621	229 999	278 742
Årets inköp	140 529	147 585	118 857	127 584
Omklassificering	-149 185	-196 371	-130 085	-176 327
Utgående balans	**252 180**	**260 836**	**218 771**	**229 999**

* Justering av anskaffningsvärde, avskrivningsvärde och nedskrivningsvärde till följd av utrangerade anläggningstillgångar tidigare år. Se kommentar not 3.
** Tidigare år har utrangeringar endast rapporterats mot anskaffningsvärdet varför återläggning görs mot ackumulerad nedskrivning.

NOT 11. Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Ränteintäkter	509	700	506	698
Summa	**509**	**700**	**506**	**698**

NOT 12. Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Räntekostnader checkräkningskredit	1 962	2 892	1 809	2 616
Räntekostnader leasing	3 308	3 451	-	-
Övriga räntekostnader	56	35	38	25
Kursdifferenser	14	5	14	5
Summa	**5 340**	**6 383**	**1 861**	**2 646**

NOT 13. Uppskjuten skatt

Bolaget redovisar till följd av finansiell leasing uppskjuten skattefordran respektive skatteskuld då tillgångars och skulders redovisade värde skiljer sig från dess skattemässiga värde. Då den framtida skatten kommer att regleras mot samma skatteverk har beloppen nettoredovisats i balansräkningen såsom uppskjuten skattefordran.

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Finansiell leasingskuld	11 679	13 733	-	-
Summa uppskjuten skattefordran	**11 679**	**13 733**	**-**	**-**
Överavskrivningar	129 523	170 723	-	-
Finansiell leasingtillgång	11 273	13 269	-	-
Summa uppskjuten skatteskuld	**140 796**	**183 992**	**-**	**-**
Redovisad uppskjuten skatteskuld	**129 118**	**170 258**	**-**	**-**

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Uppskjuten skatteskuld vid årets början	170 258	170 273	-	-
Årets förändring överavskrivning	-41 200	-	-	-
Årets förändring leasing	60	-14	-	-
Uppskjuten skatteskuld vid årets slut	**129 118**	**170 258**	**-**	**-**

NOT 14. Årets skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Förändring uppskjuten skatt	41 140	14	-	-
Skatt på årets resultat	-3 421	-2 272	-2 599	-1 335
Justering hänförlig till tidigare år	-73	-152	-65	-152
Summa	**37 646**	**-2 410**	**-2 664**	**-1 487**

NOT 15. Avstämning årets redovisade skattekostnad

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Redovisat resultat före skatt	-184 195	11 900	11 694	7 672
Skatt beräknad enligt svensk skattesats (21,4%)	39 418	-2 547	-2 503	-1 642
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	-	423	-	423
Skatteeffekt av kostnader som inte är avdragsgilla	-98	-120	-96	-116
Effekt av förändrad skattesats	-1 600	-	-	-
Skatteeffekt Finansiell leasing	-	-14	-	-
Justering av skatt tidigare år	-73	-152	-65	-152
Summa	**37 646**	**-2 410**	**-2 664**	**-1 487**
Årets redovisade skattekostnad	**37 646**	**-2 410**	**-2 664**	**-1 487**

NOT 16. Andelar i dotterbolag

Moderbolaget	**Andel % kapital och röster**	**Antal andelar**	**Org. Nummer**	**Bokfört värde per innehav**	**Säte**
S:t Erik Kommunikation AB	100%	100	556738-9951	100	Stockholm
S:t Erik Fiber AB	100%	100	556801-6603	100	Stockholm

S:t Erik Kommunikation AB redovisar ett resultat efter skatt uppgående till 3 221 tkr och ett eget kapital uppgående till 19 435 tkr för räkenskapsåret 2020.
S:t Erik Fiber redovisar ett resultat efter skatt uppgående till 0,4 tkr och ett eget kapital uppgående till 105 tkr för räkenskapsåret 2020.
St Erik Fiber har inte bedrivit någon verksamhet under 2020.

NOT 17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Förutbetalda hyreskostnader	2 105	2 259	2 105	2 259
Övriga förutbetalda kostnader	16 214	19 276	4 867	4 069
Förutbetalda kostnader, koncerninternt	483	612	1 150	1 163
Upplupna intäkter, koncerninternt	1 170	1 170	1 170	1 170
Summa	**19 972**	**23 317**	**9 291**	**8 661**

NOT 18. Antal aktier och kvotvärde

Koncernen	Aktiekapital 500 000 aktier med kvotvärde SEK 100
Moderbolaget	Aktiekapital 500 000 aktier med kvotvärde SEK 100

NOT 19. Disposition av vinst och förlust

Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till:	
Balanserade medel	63 637
Årets resultat	9 030
Summa	**72 667**
Disponeras så att i ny räkning överföres	72 667
Summa	**72 667**

NOT 20. Obeskattade reserver

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Överavskrivningar	-	-	628 754	828 754
Summa	**-**	**-**	**628 754**	**828 754**

NOT 21. Avsättningar

Koncernen och moderbolaget

Enligt ett avtal med Stockholms Läns Landsting (SLL) från 1997 kan Stokab, under vissa förutsättningar, bli återbetalningsskyldig för investeringar som SLL bekostat. Denna förpliktelse föreligger, enligt avtalet, under åren 2003 till och med 2007. För åren 2005 och 2006 har återbetalningsskyldigheten ersatts med en överenskommelse där Stokab skall bygga fiberlösningar åt SLL för det reserverade beloppet 11,0 mkr. Reserveringen kommer successivt att lösas upp när Stokab levererar förbindelserna.

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Vid årets början	135	315	135	315
Belopp som tagits i anspråk	-	-180	-	-180
Summa	**135**	**135**	**135**	**135**

Avsättning för VD:s chefspension enligt tilläggspension som tillämpas för chefer inom Stockholms stad.

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Vid årets början	3 077	3 350	3 077	3 350
Tillkommande avsättningar	228	264	228	264
Belopp som tagits i anspråk	-547	-537	-547	-537
Summa	**2 758**	**3 077**	**2 758**	**3 077**

NOT 22. Internkredit Stockholms stad

	Koncernen		Moderbolaget	
	År 2020	År 2019	**År 2020**	År 2019
Beviljad internkredit Stockholms stad	1 000 000	1 000 000	900 000	900 000

NOT 23. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
Upplupna kostnader	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Semesterlöneskuld	4 787	3 788	4 204	3 392
Sociala avgifter	3 639	2 869	3 100	2 513
Särskild löneskatt	3 171	3 155	2 317	2 320
Upplupna konsult-och revisionsarvoden	5 681	6 196	3 500	4 025
Upplupna hyreskostnader	18 447	19 495	18 447	19 495
Övriga upplupna kostnader	18 971	14 239	9 287	8 893
Upplupna kostnader, koncerninternt	3 451	615	3 451	615
Summa	**58 147**	**50 357**	**44 305**	**41 252**

	Koncernen		Moderbolaget	
Förutbetalda intäkter	**År 2020**	År 2019	**År 2020**	År 2019
Förutbetalda engångsavgifter	45 659	51 585	45 659	51 585
Förutbetalda hyresintäkter	131 496	135 551	131 496	135 551
Förutbetalda intäkter, koncerninternt	107 993	112 411	54 234	55 759
Summa	**285 148**	**299 547**	**231 390**	**242 895**
Total summa	**343 295**	**349 904**	**275 696**	**284 148**

NOT 24. Eventualförpliktelser

Koncernen och moderbolaget har inga eventualförpliktelser per 2020-12-31.

NOT 25. Ställda säkerheter

Koncernen och moderbolaget har inga ställda säkerheter per 2020-12-31.

NOT 26. Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagens slut. Rådande pandemi har inte haft en betydande inverkan på utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat efter balansdagens slut.

Stockholm den 16 mars 2021

Ulla Hamilton
Ordförande

Maria Öhman
Vice ordförande

Johan Faxér
Ledamot

Stefan Johansson
Ledamot

Mikael Petersson
Ledamot

Annika Ödebrink
Ledamot

Veronica Thunholm
Verkställande direktör

Johan Ericson
Ledamot

Ovanstående underskrifter omfattar hela
Års- och hållbarhetsredovisningen 2020

Min revisionsberättelse har avgivits den 17 mars 2021

Oskar Wall
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i AB Stokab
Organisationsnummer 556475-6467

Till fullmäktige i Stockholms stad för kännedom

GRANSKNINGSRAPPORT

Jag, av fullmäktige i Stockholms stad utsedd lekmannarevisor, har granskat AB Stokabs verksamhet under 2020.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorn.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. En sammanfattande redogörelse för den utförda granskningen har redovisats i en särskild årsrapport som har överlämnats till bolagets styrelse.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv. I årets granskningar har hänsyn tagits till de speciella förhållandena som varit under pågående pandemi. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm den 15 mars 2021

Ulla-Britt Ling-Vannerus
Av kommunfullmäktige i Stockholms stad utsedd lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Aktiebolaget Stokab, org.nr 556475-6467

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Aktiebolaget Stokab för räkenskapsåret 2020. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 24–44 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att års-redovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Aktiebolaget Stokab för räkenskapsåret 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 17 mars 2021

Oskar Wall
Auktoriserad revisor

Revisorer		**Lekmannarevisorer utsedda av kommunfullmäktige i Stockholms stad**	
Oskar Wall	Björn-Filip Ohlsson	Ulla-Britt Ling-Vannerus	Gunnar Ågren
Ordinarie	Suppleant	Ordinarie	Suppleant

Styrelse

ULLA HAMILTON (M)
Ordförande
I styrelsen sedan 2015

MARIA ÖHMAN (V)
Vice Ordförande
I styrelsen sedan 2015

ANNIKA ÖDEBRINK (S)
I styrelsen sedan 2019

JOHAN FAXÉR (MP)
I styrelsen sedan 2019

MIKAEL PETERSSON (L)
I styrelsen sedan 2019

JOHAN ERICSON (M)
I styrelsen sedan 2019

STEFAN JOHANSSON (S)
I styrelsen sedan 2019

MARIA PALME (S)
Suppleant
I styrelsen sedan 2019

PETER LUNDBERG (M)
Suppleant
I styrelsen sedan 2019

HÅKAN WALLENSTEN (M)
Suppleant
I styrelsen sedan 2019

JÖRGEN HALLSUND
Ledamot, arbetstagarrepresentant
I styrelsen sedan 2012

BENGT FORSLUND
Suppleant, arbetstagarrepresentant
I styrelsen sedan 2016

Ledningsgrupp

Jonas Dahl
Försäljningschef

Jessica Brun
Produktionschef

Niklas Cedstedt
Nätchef

Hans Förnestig
Ekonomichef

Veronica Thunholm
VD

Thord Swedenhammar
Vice VD

Åsa Lindberg
Administrativ chef

Kontaktuppgifter:

Ekonomichef Hans Förnestig, hans.fornestig@stokab.se
Kommunikationschef Susanne Lekengård, susanne.lekengard@stokab.se

Tel: 08-508 30 200
E-post: info@stokab.se
www.stokab.se

Fotografer/bildbanker:

Stockholms stads mediabank
Peter Phillips
Petter Karlberg Media
TT
Stokabs bildarkiv
Stockholmsrummet

AB STOKAB
Box 711, 120 02 Årsta
Besöksadress: Pastellvägen 6, Johanneshov
www.stokab.se